Sausio 21 d., 1938 m.

RIKA

ngas laikraštis. Visada da
mių apysakų, gražių eilėr

Ą SAU IR GIMINĖMS | LIE
GRAŽŲ LIETUVIŠKĄ K

e metams 2 dolerial
2 dol. 75 ct.

ite:
IKA
Brooklyn, N.

VIAI GYDYTOJAI

VALANDOS:
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Šventadieniais susitarus
Tel.: EVergreen 8-0229

VALANDOS:
1—2 p. p.
6—8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel.: MAnsfield 6-8787

VALANDOS:
9—12 ryte
1— 8 vak.
Penktadieniais uždaryta
Tel.: EVergreen 7-9105

LOWITZ
ton, tai yra:
Brooklyn, N.
Sekmadienį:
10 iki 12 val. ryt
si 2220 Avenue J.

K E R Y, Inc.
HRUPSKIS
AUS SVEIKATA
l, kad jie valgo tikrą Lietuvišką
sią lietuvišką duoną, keiksm
itokiems pokyliams
miestuos.
Brooklyn, N. Y.

PALOCIUS
RŪŠIES
rbata, Hot Chocolate
Geriausias pasirinkimas
sios smetonos. ALUS iš geriausių
ni užsakymai. Kreipkitės:
KUS
Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC
ANTIEJUS
nd EMBALMER
ERAL INSURANCE
Maspeth, N. Y.

SHALINS
LINSKAS)
ALSAMUOTOJAS
ir poilsiui gražus kambarial duodam
is reikalams. Kainos labai prieinam
Brooklyn, N. Y.
PARKWAY)

Res. Tel. Elizabeth 2-8537
ALIKLIS
— Notary Public
izabeth, N. J.
Pilnas patarnavimas
Visokios apdraudos ir
bondsų reikaluose
t gausite gerą patarnavimą

Telefonas: STagg 2-4409
ALEKS. RADZEVIČIUS
IR SŪNUS
Garboriai - Balsamuotojai
402 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N. Y.
(Prieš pat Apreiškimo bažnyčią)
Duodu automobilius vestuvėms
krikštynoms ir visokiems
pasivažinėjimams.

EL. BARTKEVIČIUTĖ
VYT. D. UNIVERSITETAS
KAUNAS, LITHUANIA.

A. LIET. KATALIKŲ VISUOMENINIO IR KULTŪRINIO GYVENIMO SAVAITRAŠTIS EINA KAS PENKTADIENĮ.

AMERIKA

PUBLISHED BY LITHUANIAN UNIVERSAL BUREAU, INC. 423 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Tel. STagg 2-2133

Entered as Second - Class matter March 16, 1934 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879

METAI VI — PENKTADIENIS, SAUSIO 28 D., 1938 M. — Nr. 4 (205) — Kaina 5c.

ŠTAI KAIP

Dr. J. Leimonas.
Italų dovana.
Du priešai.
Turi dvasios vadą.
Apie savimeilius.

Amerikiečių lietuvių katalikų visuomenei gerai pažįstamas dr. Juozas Leimonas vėl išrinktas Pavasarininkų vyriausiu vadu, kurio pareigas jis sėkmingai eina jau dešimti metai. Ką tik praėjusi pavasarininkų jubiliejinė konferencija buvo nepaprastai gausinga (per 1,000 atstovų) ir labiausiai pasisekusi iš visų anksčiau buvusių.

Dabar pavasarininkai, dr. Leimono vadovaujami ir vyskupo Reinio globojami, ruošiasi savo jubiliejiniam didžiajam kongresui, įvyksiančiam šią vasarą. Pavasarininkai džiaugsis savo gyvavimo 25 metų reikšminga sukaktimi. Į jų kongresą vyksta L. Vyčių ekskursija su pirm. inž. A. J. Mažeika priešakyje.

Sausio 29 d. Brooklyno trys draugijos ruošia pramogą, skiriamą lietuvos kalbos kursams Columbia universitete paremti. Lietuvių kalbos kursai šiame garsiajame universitete yra lietuvių tautinės garbės reikalas, kurs negali nesulaukti tinkamo dėmesio. Kursai išsilaikė jau pusantrų metų, todėl nėra jokio pamato abejoti, kad jie turėtų susvyruoti.

Kur yra tautinės garbės reikalas, ten turi būti atitinkama parama savo garbei išlaikyti. Tikime, kad Brooklyno ir apylinkės lietuvių šviesuomenės pastangos šį šeštadienį, sausio 29 d., susilauks garbingo įvertinimo.

Italų atstovybės Pietų Amerikoje paskyrė 50,000 lirų dovaną už geriausią nurodymą sėkmingai kovai prieš komunizmą. Pietų Amerikos rašytojai ir visuomenininkai rimtai susirūpinę tų dovanų laimėti.

Italų fašistų „geraširdžiai", siūlydami savo dovaną už geriausias priemones kovai prieš komunizmą, turėtų atsiminti, kad žmonija ieško geriausių priemonių ir kovai prieš fašizmą. Ir komunizmas, ir fašizmas — didžiausi žmogaus asmenų laisvės priešai, didžiausia šio amžiaus žmonijos gėda.

Komunistams labai sėkmingai pavyksta drumsti amerikiečių visuomenės nusiteikimą pasiryžimui už demokratiją. Komunistų įtakoje įsteigta daug sąjungų kovai už demokratiją prieš fašizmą, tačiau tų sąjungų vadai vengia pasisakyti prieš kitą demokratijos amžiną priešą — komunizmą.

New Yorko gubernatorius Lehman advokatų susirinkime drąsiai pasakė, kad reikia kovoti prieš abi bogybes, prieš fašizmą ir komunizmą, nes jos abi neša su savimi diktatūras. Demokratijos sukurtoji gerovė gali būti išlaikyta tik nuolatine kova ir pasiaukojimu dėl jos idealų.

Brooklyno Vienybė į pagalbą „kovai' prieš „boikotą visai lietuvių tautai" pasikvietė kažkokį „liet. katalikų kunigą", kad šis sustiprintų Vienybės redaktorių teologinių žinių trūkumą. Na, ir išaiškino naujasis „teologas", kad Kristaus negalima vadinti Eucharistiniu Kristumi. Bet naujasis Vienybės „ekspertas" tuo nepasitenkino, jis dar paskelbė nudėvėtą melą, kad Loyola paskelbęs šūkį „tikslas pateisina priemonę". Be to, garbingo atminimo arkivyskupo Matulevičiaus atnaujintą marijonų vienuoliją pavadino „lenkiško ordino' skyriumi.

Vienybės naujas „išminties" šposas nepavyko; ji mėgino savo skaitytojų galvoseną apdumti straipsniu, po kuriuo padėjo parašą „Liet. katalikų kunigas", tačiau kiekvienas protaujantis skaitytojas supras, kad joks katalikų kunigas neskelbs tokių nesąmonių. Vienybė, matyt, „įšventino" savo ypatingiems reikalams „dvasios vadą".

Tautininkų suvažiavime Kaune Valstybės Prezidentas pasakė ilgą kalbą, kurioje pasisakė prieš siaurą tautiškumą ir taip išsireiškė: „Kur tautai vadovauja žmonės, aklai įsimylėję savimi ir savaisiais, ten tautinė idėja nestengia pasireikšti tyra ir skaisti".

Po Valstybės Prezidento tokio reikšmingo pasisakymo visiems lietuviams tektų laukti Lietuvos gyvenime naujos linkmės, kuri iššluotų savanaudiškumą ir patenkintų bent daugumą gyventojų. Ar gali tautinė idėja „pasireikšti tyra ir skaisti", kai jos tariamieji vykdytojai skriaudžia savo šalies katalikus, pavyzdžiui, atimdami universiteto katalikiškam kampeliui (filosofijos skyriui) teises, kuriomis teisėtai naudotasi per 15 metų?

SAVAITĖS ĮVYKIAI

Stiprina gynimąsi

Prancūzijos vyriausybė savo krašto karinės apaugos reikalų tvarkymą sujungė į vieną centrą ir pavedė vyr. štabo viršininkui gen. Gamelin visišką vadovavimą. Generolas Gamelin bus tiesiogis armijos, laivyno ir aviacijos jėgų viršininkas, kuris bus atsakingas prieš krašto apsaugos ministerį. Iki šiol armija, laivynas ir aviacija neturėjo vieningos vadovybės.

Ginkladirbiams gera

Vokiečių ginklų Kruppo dirbtuvėms pernykščiai metai buvo tikrai geri, nes jos turėjo gryno pelno 16 milijonų 226 tūkst. markių, kas yra dviem milijonais markių daugiau nei 1936 metais. Pernai Kruppo dirbtuvėse dirbo 108,765 darbininkai; tose dirbtuvėse 1932 m. dirbo tik 46,000 darbininkų. Šiemet Kruppas pradės gaminti aliejų iš anglių; dabar visose kasyklose dirbama pilną laiką. Kruppo dirbtuvės gamino ginklus ne tik Vokietijai, bet ir užsieniui: Argentinai, Indijai, Italijai, Šveicarijai, Turkijai, Kinijai ir Pietų Afrikai. Šiais metais pramatoma dar didesnio pelno.

Sovietai laužo sutartį

Sov. Rusijos vyriausybė atsisakė leisti J. Amerikos V-bių atstovui pasimatyti su suimta amerikiete Ruth M. Rubens, kuri laikoma Lubiankos kalėjime. Pagal 1933 m. sutartį, suimtas amerikietis turi teisę pasimatyti su savo šalies atstovybės paskirtu asmeniu, tačiau Sov. Rusijos vyriausybė aiškina, kad pasimatymas neleidžiamas, kol suimtasis asmuo tardomas.

Hitlerio sukaktis

Sausio 30 d. sukaks lygiai 5 metai, kai Hitleris valdo Vokietiją. Tai sukakčiai paminėti būsiąs sušauktas reichstagas („tautos atstovybė"), kuris neposėdžiavo nuo 1937 m. sausio 30 d. Posėdyje Hitleris peržvelgsiąs savo valdymo penkmetį ir po jo kalbos reichstagas vėl išsiskirstys neribotam laikui.

Rumunijoj rinkimai

Rumunijos karalius neleido tik ką išrinktai tautos atstovybei susirinkti, ją paleido ir kovo 1 d. paskyrė visai naujus rinkimus. Premjeras Goga tikisi laimėti rinkimus savo prieždydiška veikla. Iš visų žydų reikalaujama pilietybės įrodymų; be to, uždraustos krikščionių — žydų vedybos. Rumunijos žydų vadai jau ieško vietų, kur galėtų kraustytis.

Kova prieš epidemijas

Į Kiniją atvyko Tautų Sąjungos sveikatos komisijos paskirtų žmonių grupė, kuri rūpinasi pagelbėti kinams kovoti prieš įvairių ligų epidemijas. Tautų Sąjunga, Šveicarija, Kinija, Prancūzija, Olandija ir Danija paskyrė dideles pinigų sumas. Gelbėjimo komisijos centras bus Hankow miestas, iš kurio bus vadovaujama kova prieš šiltinę, cholerą, raupus ir kitas ligų epidemijas.

61 milijonierius

Valstybės iždas sausio 22 d. pranešė, kad 1936 m. šioje šalyje buvo 61 asmuo, kuris turėjo metinių pajamų daugiau nei vieną milijoną dolerių. Iš tų milijonierių 1 turėjo 4 mil. dol. pajamų, 4 — po 3 mil., 14 — po 2 mil., 9 — po 1½ mil. ir 33 — tarp 1 mil. ir 1½ mil. dol. 1929 m. tokių milijonierių buvo 513, 1935 m. 33, o 1932 m. — 20.

Pakėlė muitus

Meksikos vyriausybė nepaprastai pakėlė muitus įvežamoms prekėms iš Amerikos. Kai kurioms prekėms muitas padidintas nuo 50 iki 500 procentų. Prieš muitų pakėlimą užprotestavo Amerikos ambasadorius, nes tai padaryta be jokio ankstesnio pranešimo.

Bedarbių daugėjimas

Nuo praeito lapkričio mėn vidurio įvairios dirbtuvės atleido 520,000 darbininkų ir tuomi sumažino darbininkų savaitines pajamas 17-ka milijonų dolerių. Taip pranešė darbo sekretorė Perkins. Be to, ji pranešė, kad 1937 m. gruodžio mėnesį dirbtuvėse dirbo 765 tūkst. darbininkų mažiau nei 1936 m. gruodžio mėnesį.

LIETUVOJE NAUJAS STIKLO FABRIKAS

Kaunas. — Lietuvos pramonė nuolat didėja, plečiasi, užimdama vis naujas vietas. Štai, šiomis dienomis Radviliškyje steigiamas naujas stiklo fabrikas. Tai 3-čias iš eilės stiklo gamybos fabrikas Lietuvoje. Fabriko reikalais rūpinsis sudaryta akcinė bendrovė, kurios pagrindinis kapitalas bus 400,000 litų.

— Valstybės Prezidento aktu sušaukta nepaprasta seimo sesija nuo sausio 24 d. iki vasario 1 d. Svarstymui pateiktas Konstitucijos projektas ir eilė kitų įstatymų pakeitimų projektų.

— Prekybos laivininkystės bendrovė Sandėlis padarė dar naują žingsnį į Lietuvos jūrų prekybos tvirtinimą. Tik ką nupirktas naujas prekybinis laivas, 1,128 tonų įtalpos.

— Valstybinę 1937 metų literatūros premiją laimėjo poetas Jonas Kossu-Aleksandravičius, išleidęs pernai eilėraščių knygą. Jis gavo 5,000 litų.

— Jonavos valsč., Žem. Kulvos dvare žiurkės papiovė mergaitę. Po nakties ji rasta negyva, žiurkių sukandžiota, su išgraužtomis akytėmis.

— Šiomis dienomis susiorganizavo Lietuvos kariuomenės pirmūnų sąjunga, kurią sudaro asmenys, dar prieš Lietuvos kariuomenės sudarymą buvę Rusijos kariuomenėje, tačiau organizavęsi į atskirus lietuviškus būrius ir tuomi sudariusius kariuomenės branduolį. Didžiojo karo metu kilus tikroms viltims atgauti nepriklausomybę, lietuviai kariai Rusijos armijoje organizavosi ir tarėsi vykti į Lietuvą. Nemaža tokių Lietuvos kariuomenės pirmūnų žuvo. Prisimintina lietuvių kareivių Sibiro batalijonas, žiauriai ir apgaulingai bolševikų iššudytas tolimuose Sibiro laukuose.

— Sausio 26 d. Lietuvos Bankas už 100 dolerių mokėjo 591 lt.

— Sausio 6 d. Kaune įvyko jubiliejinis Kaukaze gyvenusių lietuvių susirinkimas ir po to vakarienė.

ANGLIAKASIAI REMIA PREZIDENTĄ

Washington. — Angliakasių sąjungos suvažiavime CIO pirmininkas John L. Lewis, sąjungos narys, savo kalboje pareiškė, kad prezidentas Rooseveltas yra pirmutinis iš mūsų amžiaus prezidentų, kurs mėgino tikrai rūpintis savo šalies liaudies reikalais. Jo kalba palydėta didžiausiu pritarimu, pareiškiant visišką pasitikėjimą prezidentui.

Prezidento Roosevelto sveikinimus perdavė Pennsylvanijos vicegubernatorius Kennedy, kurs yra angliakasių s-gos iždininkas-sekretorius.

Angliakasių sąjunga tvirtai laikosi; prezidento rinkimų kampanijai davė 554 tūkst. dol.; tekstilės darbininkams organizuoti — 99 tūkst. dol.; plieno darbininkams organizuoti 475 tūkst dol. Be to, sąjunga turi įsirengusi Washingtone savo namus, kurie kainavo 550 tūkst. dol., tačiau dabar jie vertinami iki vieno milijono dol.

PAVASARININKŲ REIKŠMINGA KONFERENCIJA

Kaunas. — Gruodžio 30 d. įvykusi Pavasarininkų jubiliejinė konfer. praėjo nepaprastu pasisesekimu: ji pasižymėjo ir atstovų gausingumu ir jaunatviškos nuotaikos pasireiškimu. Dalyvavo 1035 atstovai ir 400 svečių. Atstovų didelę daugumą sudarė gražusis kaimo jaunimas.

Federacijos vyriausiu vadu vėl išrinktas dr. J. Leimonas, generaliniu sekretorium išrinktas kun. K. Lapinskas.

Šią vasarą pavasarininkai turės savo kongresą, kuriuo paminės organizacijos 25 metų sukaktį.

PREZIDENTO ROOSEVELTO GIMTADIENIS

Sausio 30 d. yra prezidento Roosevelto gimtadienis Visoje valstybėje gimtadienis bus atitinkamai paminėtas įvairiomis pramogomis kurių pelnas skiriamas vaikų paralyžiaus gydymo fondui. Sausio 30 d. prezidentui sukaks 56 metai.

Mons. Ryan Už Didesnes Algas

New York. — Katalikų suvažiavime darbininkų klausimams spręsti kalbėjo monsinjoras John A. Ryan, žinomasis mokslininkas ir darbininkų reikalų gilus žinovas ir užtarėjas. Jis savo kalbojie nurodė, kad šios šalies darbininkai turi gauti daug didesnį atlyginimą, nei dabar gauna, nes kapitalas turi perdaug pelno.

Monsinjoro Ryan apskaičiavimu, 1929 m. darbininkai gavo 65½ procento visų valstybėje buvusių pajamų, o 1936 m. 66½ proc. Vadinasi, darbininkų pajamos per 7 metus padidėjo vos vienu procentu, o kapitalo pelnas buvo žymiai didesnis. Darbininkų pajamos turi padidėti kapitalo sąskaiton, kad pagamintos prekės galėtų turėti tinkamą rinką. Kad krašto ekonominė būklė pagerėtų, monsinjoro Ryan nuomone, darbininkai visų krašto pajamų turėtų gauti nuo 70 iki 75 procentų.

To atsiekti galima, kaip sako mons. Ryan, šiomis priemonėmis: 1. pakelti darbininkams dabar mokamą mažą atlyginimą; 2. sumažinti procentų dydį ir 3. prašalinti monopolių pelną. Be to, darbininkai turi būti gerai susiorganizavę, turi būti išleistas federalinis įstatymas, nustatąs algų dydį ir darbo valandų skaičių; reikalinga ir darbdavių gera valia.

Federacijos Taryba Pasisakė Už Vieningą Veiklą

Tarybos Gausingas Suvažiavimas. Pasisakė Už Vieningą Veiklą Lietuvos Katalikų Teisėms Ginti. Protestas Prieš Lenkų Terorą

Pittsburgh, Pa. — Sausio 25 d. William Penn viešbutyje įvyko ALRK. Federacijos Tarybos suvažiavimas, kuriame atstovauta visoms centralinėms organizacijoms, laikraščiams ir kitoms katalikų įstaigoms. Suvažiavime dalyvavo Kunigų Vienybės vadovybė, T. Marijonų Provincijolas, Federacijos centro valdyba, Kat. Susivienymo, Moterų s-gos, LDS., L. Vyčių, Studentų ir Profesionalų s-gos, Federacijos apskričių valdybos, laikraščių redaktoriai ir kiti. Suvažiavimo posėdžius vedė Feder. pirm. dr. A. Rakauskas, sekretoriavo L. Šimutis.

Posėdžiuose giliu rimtumu aptarti visų katalikų organizacijų ir spaudos reikalai, ypač plačiai svarstytas jaunimo tinkamas organizavimas, kam numatytos atitinkamos priemonės.

Lietuvos katalikų teisių gynimo reikalu daug ir nuoširdžiai išsikalbėta, pareikštas gilus pasitikėjimas Lietuvos vyskupais ir susitarta dėl vieningos veiklos Lietuvos katalikų gyvybiniems reikalams ginti. Suvažiavimas vieningai pritarė Kunigų Vienybės pasirinktai krypčiai ištvermingai kovoti, kad Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos - filosofijos fakulteto filosofijos skyriui būtų grąžintos tos teisės, kurias tas skyrius turėjo per 15 metų ir kurios leido Lietuvai susilaukti mokytojų, švietėjų, literatų, rašytojų ir šiaip visuomenininkų, išauklėtų ir išmokslintų katalikiškoje pasaulėžiūroje.

Turėdama dėmesy Vilniaus krašto lietuvių vargus nuo lenkų teroro, Taryba priėmė protesto rezoliucija, kuri bus nusiųsta Kongresui, Tautų Sąjungai ir spaudai.

Pažymėtina, kad Taryba nutarė atgaivinti Tautos Fondą, kurio iždas būtų naudojamas ypatingiems katalikų akcijos reikalams.

Suvažiavimas pritarė lietuvių katalikų maldininkų ekskursijai į Eucharistinį Kongresą Budapešte ir Lietuvą (šiai ekskursijai vadovaus kun. J. Balkūnas); pritarė ir L. Vyčių ekskursijai į Lietuvos nepriklausomybės 20 metų ir Pavasarininkų 25 metų sukakčių iškilmes.

Federacijos kongresas nutarta šaukti rugpiūčio mėnesio gale; tuo laiku įvyks ir Kunigų Vienybės seimas.

PREZIDENTAS REIKALAUJA MAŽESNIŲ KAINŲ

Washington. — Prezidentas Roosevelt aiškiai ir viešai pasisakė, kad įvairūs gamintojai turėtų numažinti prekių kainas, tačiau nemažinti darbininkų algų, nes tik tokiu būdu bus galima sulaukti šalies ekonominės būklės pagerėjimo. Roosevelt pareiškė, kad jis priešingas algų mažinimui, nes gamybos plėtimasis priklauso nuo darbininkų perkamosios galios — kuo geriau darbininkai bus aprūpinti didesnėmis algomis, tuo jie daugiau galės pirkti.

Už algų mažinimą buvo pasisakęs Carnegie-Illinois plieno bendrovės pirmininkas Fairless. Angliakasių sąjungos suvažiavime John L. Lewis pareiškė, kad angliakasių sąjunga griežtai kovos prieš algų mažinimą, jei kas ir bandytų darbininkų atlyginimą mažinti.

Aliejaus bendrovės kaltos

Federalinio teismo prisiekusieji teisėjai pripažino kaltomis 16 aliejaus bendrovių, kurios 1935 ir 1936 m. norėjo apgaulingu keliu pakelti gasolino kainą. Byla prasidėjo spalių 4 d. Pripažinti kaltais ir 30 asmenų, tų bendrovių atsakingi vedėjai. Teismas įvyko Madisone, Wisconsin valst. Teismo sprendimu labai patenkinta vyriausybė, kuri iškėlė tą bylą, kovodama prieš didžiųjų bendrovių monopolinį viešpatavimą.

LENKAI SUIMA SKAITYKLŲ VEDĖJUS

Vilnius. — Lenkų policija ir kitos jų įstaigos nenustoja persekiojusios lietuviškų organizacijų bei jų įstaigų. Šiomis dienomis Lydos apskrityje lenkai suėmė lietuvių 12 skaityklų — knygynų vedėjus ir uždarė į kalėjimą.

Vilniaus krašto lietuvių įvairios organizacijos turėjo kaimuose ir miestuose visą eilę skaityklų, kur lietuviai gaudavo lietuviškų knygų ir laikraščių pasiskaityti. Bet lenkams ir šios grynai kultūrinės įstaigos užkliuvo ir suiminėja jų vedėjus, niekuo nenusižengusius.

„Kinijos durys atdaros"

Japonijos užsienio reikalų ministeris Hirota vyriausybės vardu pareiškė, kad „Kinijos durys bus atdaros" užsienio valstybių ekonominiams ir kultūriniams reikalams ir ateity. Jis labai atvirai pasakė, kad iš japonų užimtos Šiaurinės Kinijos nebus steigiama nauja valstybė, bet ji turės tarnauti japonų vadovavimui Rytų Azijoje. Hirota nurodė, kad japonai iš Kinijos reikalavo atsisakyti priešjaponiškos veiklos ir bendradarbiauti su Mandžiurija ir Japonija, ko Kinija nepadariusi. Japonijos imperija, Hirotos žodžiais, nesanti saugi, kol Rusija ir Kinija neatskirtos, todėl Japonija ir buvusi priversta tą „perskyrimą" atlikti jėga.

AMERIKA

LEIDŽIA LIETUVIŲ UNIVERSALIS BIURAS, Inc.
KAS PENKTADIENIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published by LITHUANIAN UNIVERSAL BUREAU, Inc.

Prenumeratos Kaina:

Jungt. Valst. metams	$2.00
Jungt. Valst. pusmečiui	$1.10
Užsienyje metams	$2.75
Užsienyje pusmečiui	$1.50
Skelbimų kainos pagal susitarimą	

Subscription Rates:

In U. S. A. one year	$2.00
In U. S. A. six months	$1.10
Other Countries one year	$2.75
Other Countries six months	$1.50
Advertising rates on application	

Raštus ir žinias Amerika trumpina savo nuožiūra. Nesunaudoti raštai korespondentams negrąžinami, jei tam tikslui neprisiunčiama pašto ženklų.

JUOZAS B. LAUČKA — Redaktorius.

DANIELIUS J. AVERKA — Vedėjas.

Kokiais Tikslais?

Studentų Žodžio šių metų pirmame numeryje atspausdintas vedamasis straipsnis, kurio pradžioje reiškiama apgailestavimo dėl Lietuvos katalikų teisių siaurinimo ir stebimasi, kad amerikiečių lietuvių nekatalikų spauda ėmė „ginti tuos Lietuvos valdininkus, kurie skriaudžia savus žmones".

Čia spausdiname to straipsnio ištraukas:

„Suprantamas lietuvių katalikų susirūpinimas. Kuomet atimamos jiems pačios gyviausios teisės, jie prieš tokį nelemtą valdininkų elgesį reaguoja visu pajėgumu. Bet kuo čia suinteresuota Amerikos lietuvių nekatalikų spauda, pasimusi sau teisę ginti tuos Lietuvos valdininkus, kurie skriaudžia savus žmones? Argi tie valdžios organai pasamdė mūsų redaktorius, kad jie gintų anų neteisėtus, netolerantingus, nedemokratingus žingsnius? Kokia teise nekatalikų laikraščių redaktoriai karčiamos leksikono žodžiais kolioja mūsų visuomenės vadus? Negi norėtų tuomi parodyti skaitančiai visuomenei savo išsilavinimo lygmenį?

„Visame šiame lietuvių katalikų su netinkančiais valdininkais konflikte nekatalikų srovė visiškai nesuinteresuota ir todėl turėtų stovėti nuošaliai. Bet tasai įžūlus nekultūringas puolimas katalikus yra labai įtartinas. Argi Amerikos lietuviai nekatalikai sudaro vieną bloką su Lietuvos netikusiais valdininkais, kurie kovoja savus, atimdami jiems tėvonijos teises savoje valstybėje? Juk lietuviai katalikai jūsų teisių neatima; jie tesisieloja savais reikalais.

„Lietuva nėra despotinė monarchija, bet demokratinė valstybė. Reiškia, valstybė pačių žmonių sukurta; pačių žmonių, ne mažumos, turi būti valdoma. Demokratija laiduoja valstybės piliečiams pilną sąžinės, žodžio, spaudos, organizuotės, nuosavybės, asmens neliečiamumo ir šeimos šventumo laisvę. Jaunimas — vaikai nėra valdžios, bet tėvų nuosavybė. Ne valdžia nustato vaikų auklėjimo programą, bet patys tėvai. Laisvoje šalyje tėvai turi pilną teisę savo vaikams steigti mokyklas arba savo vaikus leisti į tokias mokyklas, kurios jiems patinka ir atatinka jų tikybiniams ir tautiniams įsitikinimams.

„Deja, pagaliau lietuviai katalikai neturi teisės nė savo aukštosios mokyklos turėti. Buvo kuriamas lietuvių katalikų universitetas. Ir štai pačioje įkurtuvių dienoje, tartum pajuokai spiauta į visos lietuvių katalikų tautos veidą, paskelbtas valdžios draudimas. Negi tikrai mes esame vergų dvasios! Negi ir į mūsų dabartinės valdžios kraują įsisunkė okupacinės vokiečių valdžios pradai — verboten!

„Nuolaidūs katalikai pamanė: gal iš tiesų nelengva būtų vyriausybei šiais sunkiais ekonominiais laikais išlaikyti aukštą mokyklą. Reiktų palaukti geresnių laikų. Tuo tarpu teks tenkintis vienu filosofijos fakultetu, kuris nustato katalikiškosios šviesuomenės pasauliožiūrą. Tasai fakultetas bent dalinai aprūpins katalikų visuomeninio gyvenimo reikalavimus, nors prieš keleta metų ir labai nuniokotas. Per greit apsidžiaugta. Kai kurie valdininkai „surado", kad filosofijos fakultetas, po 15 metų savo veikimo kartu su kitais fakultetais universitete, „nelegalus". Imtasi jisai „legalizuoti". Ne visi gi Lietuvos valdininkai be sąžinės! Universiteto senatas, seimas — filosofijos fakultetą legalizavo. Bet atsirado kitas galingas ponas — švietimo ministeris, kuris turi teisę tą legalizavimą savaip „interpretuoti". Ir štai tos interpretacijos daviniai: visi studentai, baigusieji šį fakultetą, neturi valstybinių teisių; negali gauti savoje tėvynėje valdiškų vietų; savo gimtoje žemėje negali gauti duonos kąsnio!

„Ir kaip į tai pažiūrės ministerių kabinetas? seimas? ponas valstybės prezidentas? — Jeigu jie nepaneigs švietimo ministerio „interpretacijos", įrodys, jog jie pilnai sutinka su ta mintimi, kad lietuviai katalikai savo tėvynėje ir savo valstybėje tikrai yra beteisiai piliečiai. Panašiai elgėsi lenkų valdžia, kada „neklusnus generolas" Želigowski klastingai užėmė Vilnių. Tai būtų labai skaudu! Lietuvoje visiems gera: žydai, lenkai, vokiečiai, rusai — visi naudojasi pilna valstybės piliečio laisve, tiktai savi sūnūs jos neturi! Ir kokią teisę turi valdininkas primesti lietuvių katalikų tėvų vaikams auklėjimą, kurį teikia renegatai, svetimtaučiai ir priešingų krikščioniškai dorovei ir tautiniam patriotizmui nuomonių eksponentai? Ar tasai ponas susivokia, kad jisai tiesia tiltą susiartinimui su vokiečių nacizmu ir žydų bolševizmu!

„Tasai lietuvių katalikų teisių siaurinimas savoje tėvynėje ant tiek paskaudo, kad jau net išeivija, kuri myli savo tėvynę ir tautą, tuomi gyvai susirūpino. Mes čia gyvename svečioj šalyj, tikrai demokratingoj šalyj! Niekas nevaržo mūsų sąžinės, spaudos, organizuotės, mokyklų; niekas neatima duonos kąsnio dėl religinių įsitikinimų! Amerikoje mes turime 42 lietuviškas pradžios mokyklas ir keturias aukštesnes. Visi jomis džiaugiamės, nes tai mūsų ateities viltis. Jeigu per daugelį metų ir ištautės lietuviai Amerikoje, tai šios mokyklos visgi išsaugos bent kelęta tūkstančių lietuviškos minties šviesuomenės, kurie, Dievas žino!, gal ateityje bus ir labai reikalingi svetimoje šalyje prieteliai Lietuvai, patekusiai į plėšriųjų kaimynų nagus. Sakysime, jei Amerikos vyriausybė mums šias mokyklas uždarytų arba švietimo departamentas atimtų joms valdiškas teises, kaip tai dabar daroma su lietuvių katalikų aukštomis mokyklomis Lietuvoje — kaip mums būtų skaudu! Esu tikras, kad nevieno lietuvio skruostais nuriedėtų graudi ašara.

„Amerikos lietuviai katalikai, nors ir paskendę prabangų šalyj, puikiai moka vertinti dvasios turtus. Ne veltui todėl mums taip giliai parūpo tie dvasiniai mūsų tautos turtai savoje tėvynėje. Ir mes Amerikos lietuviai katalikai, likimo atblokšti į tolimą šalį, kuriems nėra lemta gėrėtis brangios gimtinės padange, kurie savo brangią tėvynę tematome tik sapne ir kurių kaulus pridengė svetima žemelė, niekuomet nepamiršime savo brangios tėvynės ir josios reikalų. Mes ne tiktai doleriu norime prisidėti prie mūsų brangios tėvynės ir valstybės gerovės, bet ir visais dvasiniais turtais, kuriais mus Apveizda apdovanojo. Per brangiai mums laisvė ir nepriklausomybė kainavo, kad taip mažai jos likimu tesirūpintume. Iki kol mūsų akys švies, mes budėsime savo brangiosios tėvynės sargyboje!"

"Motinėlės" Vajus

Amerikos Lietuvių Katalikų dr-ja „Motinėlė" pagelbsti neturtingiems gabiemsioms studentams-ėms aukštuosius mokslus išeiti. Kadangi vienuolės — mokytojos daugiausiai yra pasidarbavusios Amerikos lietuviams švietimo srityj, mokydamos parapinėse ir aukštesnėse mokyklose, todėl dr-ja pasiuntė į Lietuvos universitetą Šv. Kazimiero, Šv. Pranciškaus ir Nukryžiuoto Jėzaus Seseris — mokytojas studijuoti lietuvių kalbos, literatūros, istorijos ir pedagogikos; jos Lietuvoj su didžiu pasišventimu darbuojasi, atsidavusios mokslui ir užtai universiteto profesoriai, Užsienio Lietuviams Remti Dr-ja ir plačioji visuomenė labai prielankiai į jas žiūry ir net teikia visokeriopą paramą. „Motinėlės" dr-jos pirmininkas, kun. Dr. J. B. Končius, praeitą vasarą atsilankęs Lietuvoj, patyrė minėtą prielankumą „Motinėlės" dr-jos veikimui. Lietuvoj gerai suprantama, kad seserys — mokytojos, grįžusios į Ameriką, skleis mažutėlių ir jaunuomenės tarpe Dievo ir lietuvybės meilę.

Šiais mokslo metais dr-ja pasiryžo pasiųsti į Lietuvos universitetą pasauliečius gabius-ias studentes-es, kad išauklėtų mūsų katalikiškai išeiyijos visuomenei gerus katalikus ir patrijotus veikėjus bei vadus. Mūsų kilniems tikslams atsiekti, reikalingos lėšos ir visuomenės materialė ir moralė parama.

„Motinėlės" dr-jos valdyba nuolankiai prašo gerbiamos dvasiškijos, draugijų ir plačiosios visuomenės paremti mūsų dr-ją, įsirašant į jos narius-es bei suteikiant aukas.

Garbės nariai skaitosi paaukoję $100.00. Pilni nariai moka metams $10.00 arba $5.00. Šelpėjai nariai moka metams $3.00.

Šis Amerikos lietuvių katalikų apšvietos dr-jos „Motinėlės" vajus yra skelbiamas iki kovo 1-mai dienai. Aukas bei nario mokesčius malonėkite siųsti iždininkui, Rev. N. Pakalnis, 259 N. 5th St., Brooklyn, N. Y. arba, kuriems yra patogiau, įteikite bet kuriam valdybos nariui.

Su gilia pagarba,
Valdyba:
Kun. dr. J. B. Končius, pirm.
Holy Cross Church
Mt. Carmel, Pa.
Kun. J. Vaičiūnas, vicepirm.
4943 W. 15th St.
Cicero, Ill.
Kun. P. Lekešis, sekr.
64-65 Perry Ave.
Maspeth, N. Y.
Kun. N. Pakalnis, ižd.
259 No. 5th St.
Brooklyn, N. Y.
Kun. A. Jurgutis, iždo glob.
Box 542
Bridgeville, Pa.
Kun. F. M. Juras, iždo glob.
94 Bradford St.
Lawrence, Mass.

Bedieviškas Komunizmas

(Popiežiaus Pijaus enciklikos santraukos užbaiga)

(Tęsinys)

KAIP GELBĖTIS NUO KOMUNIZMO PAVOJAUS?

Geriausia gelbėjimosi prie monė — krikščioniškas asmeninio ir viešojo gyvenimo atnaujinimas pagal Evangelijos dėsnių dvasią. Popiežius todėl reiškia liūdesio, kad daug yra tik iš vardo katalikų be gilesnio įsitikinimo, be tinkamo susipažinimo su Bažnyčios mokslu, neužtenka tik išorinių pratybų, bet reikia Dievą garbinti „dvasioje ir tiesoje". Tik iš formos katalikai neįstengs atsispirti, užėjus persekiojimų ir bandymų audroms.

Popiežius ir turtinguosius ir neturtinguosius ragina mokėti savo dvasia pakilti aukščiau už žemiškus turtus ir neprisirišti prie jų. Turtingieji turi įstengti turtų naudojime dalintis su kitais kurie mažiau turi, nes tik tokiu būdu gali išvengti Dievo baisios bausmės už nevartojimą savo turtų pagal Dievo paskyrimą. Tačiau ir neturtingieji privalo turėti kantrybės ir, teisingai reikalaudami, kas kam nepriklauso, neįeiti į nesantaiką su Dievo įsakymais, su Evangelijos nurodymais.

Krikščionys visada turi atsiminti didįjį Dievo ir artimo meilės įsakymą. Be to, visada atsiminti, kad Dievo teisme bus pasmerkti tie, kurie nepaiso vargšų ir jų reikalų. Meilės įstatymas negalės būti įvykdytas, jei jis nebus paremtas teisingumu, kurs reikalauja atiduoti tai, kas kam priklauso.

Popiežius primena, kad turtuoliams savo pareigą atlikti neretai kliudo esamos ekonominės santvarkos neteisingumai, bet yra ir katalikų turtuolių, kurių elgesiai nemažai prisidėjo ir prisideda prie to, kad darbininkų pasitikėjimas krikščionybe yra apgriautas.

Visur reikalinga skleisti krikščionišką visuomeninį auklėjimą, katalikų visuomeninį mokslą, kurs turi būti perduotas taip, kad būtų visiems suprantamas. Katalikų spauda turi įvairiais ir patraukiančiais būdais skleisti visuomeninį krikščionišką susipratimą, teikti reikalingas žinias apie priešų veiklą ir apie sėkmingus kovos prieš juos būdus, atidengti priešų apgaulingus gudravimus ir apgaules.

Popiežius aiškiai pastebi, kad bedieviškasis komunizmas iš savo esmės yra kenksmingas ir jokioje srityje su juo, kaipo tokiuo, negali būti bendradarbiavimo, jei nenorima žalos krikščioniškai civilizacijai.

Kas turi dalyvauti kovoje?

Kovai prieš komunizmą Popiežius pirmiausiai kreipiasi į kunigus, kad jie vykdytų visuomeninę Bažnyčios misiją, kad jie eitų pas darbininkus. Popiežius kunigams sako: „Eikite pas darbininką. ypač pas vargingai gyvenantį darbininką ir, apskritai, eikite pas vargšus". Jei kunigai vargšais nesirūpins, aišku, darbininkai pateks į komunizmo skelbėjų pinkles.

Popiežius pripažįsta, kad jau iki šiol įvairiuose kraštuose vyskupai ir kunigai daug padarė socialinėje srityje, tačiau to dar per maža atsižvelgiant į šių dienų reikalus. Kai tėvynė yra pavojuje, tai tada visa, kas nėra būtina ir tiesiogiai nesurišta su esančiu apsigynimo reikalu, turi nueiti į antrą vietą. Ir šiandie visos kitos pastangos turi užleisti vietą rūpesčiams gelbėti tautoje tikėjimo ir krikščioniškos civilizacijos pagrindus. Parapijose kunigai, neapleisdami tiesiogių ganytojavimo pareigų, turi skirti daugiausia savo jėgų ir rūpesčių darbininkų minioms sugrąžinti Kristui ir Bažnyčiai.

Visuomeninė Bažnyčios misija turi taip pat labai rūpėti visiems tiems, kurie dalyvauja katalikiškoje akcijoje. Katalikų akcijos darbuotojai turi gerai susipažinti su Bažnyčios visuomeniniu mokslu per įvairius studijų ratelius, gerai sutvarkytus kursus, paskaitų savaites ir kitokiomis priemonėmis. Į tą darbą reikia įtraukti įvairiausios Kat. Akcijai pagelbinės organizacijos, o ypač iš darbininkų tarpo. Visi katalikai turi būti vieningi, saugotis kenksmingų nesutarimų ir susiskaldymų.

Popiežius kreipiasi į visus ir ne į krikščionis, kurie tiki į Dievą ir Jį garbina. Tikėjimas į Dievą yra negriaunamas visuomeninės tvarkos ir visokios šiame gyvenime atsakomybės pagringas. Visi, kuriems rūpi apsaugoti visuomenę nuo anarchijos ir terorizmo, privalo pasipriešinti tikėjimo priešų piktiefm sumanymams.

Valstybė turėtų būti gera pagelbininkė kovoje prieš komunizmą, ji turėtų sukliudyti bedievybės agitaciją, kuri griauja viešosios tvarkos pagrindus. Kai atmetamas Dievo autoritetas, tai joks žemiškas autoritetas negali turėti neginčijamos reikšmės. Negali turėti tikros vertės jokia sutartis, kai ji nedaroma Dievo vardu. Taip pat ir sąžinėje nėra garantijos sutarčiai, kai nėra tikėjimo į Dievą, kai nėra Dievo baimės.

Kai gyventojų masėse yra nepakenčiamo skurdo, tai valstybė privalo susirūpinti, kad turtingieji atliktų savo pareigas visuomenės gerovei. Valstybė visada privalo netrukdyti Bažnyčios veiklai, nes komunizmo pavojus pirmoje eilėje yra dvasinės ir dorovinės srities ir todėl būtų didžiausia klaida kovoti prieš jį tik ekonominėmis ir politinėmis priemonėmis. Kai atskiriama mokykla, auklėjimas ir viešasis gyvenimas nuo tikybos įtakos, kai išjuokiama Bažnyčios apeigos ir atstovai, tai tuo dirbama medžiagiškumui įsigalėti, ko vaisius yra komunizmas. Verta atsiminti, kai nei geriausiai organizuota jėga, nei bet koki žemiški idealai negali sulaikyti judėjimo, kurio šaknys glūdi perdėtame žemės gerybių vertinime.

Popiežius kreipiasi ir į tuos, kurie yra daugiau ar mažiau paliesti komunizmo įtakos, maldaudamas, kad jie susiprastų, kad pamestų kelius, vedančius į pražūtį ir kad pripažintų vienintelį Gelbėtoją Jėzų Kristų.

Enciklikos gale Popiežius visą Bažnyčios kovą prieš komunizmą paveda šv. Juozapo globai ir reiškia įsitikinimą, kad su Dievo pagalba ateis didelis pasaulyje atgimimas ir atsinaujinimas.

Iš Mūsų Veikimo Centro

2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

Tarybos suvažiavimas

ALRK. Federacijos Tarybos svarbus suvažiavimas įvyko sausio 25 d. William Penn viešbutyje, Pittsburgh, Pa. Suvažiavimas sušauktas aktualiams mūsų tautos ir visuomenės reikalams svarstyti. Tarp jų buvo jaunimo organizavimo, LRKSA., Moterų Sąjungos, darbininkų, spaudos ir visa eilė kitų klausimų, kuriuos Tarybos nariai gvildeno. Pirmoje vietoje Tarybai rūpėjo mūsų veikimo centro — Federacijos veiklos sustiprinimas, sudarymas galingo Amerikos lietuvių katalikų centro fronto kurio reikalingumas taip aiškiai šiandien yra jaučiamas Taryba tarė savo žodį ir dėl daromų skriaudų katalikams Lietuvoje ryšium su susiaurinimu Filosofijos skyriaus ir jo teisių Teologijos - Filosofijos fakultete. Taip pat buvo pakeltas klausimas, kodėl Lietuvos vyriausybė nesunormuoja santykių su Apaštališkuoju Sostu.

Milžiniška ekskursija

Į Tarptautinį Eucharistinį Kongresą, kuris prasidės gegužės 23 d. Vengrijos sostinėje Budapešte, išplauks iš New Yorko gegužės mėn. 14 d. Cunard linijos gražiuoju laivu „Britanic". Ši ekskursija rengiama drauge su Kunigų Vienybės ekskursija Jai vadovaus gerb. kun. Jonas Balkūnas, Kunigų Vienybės pirmininkas ir Federacijos centro valdybos narys. Ekskursija nuvažiuos į Budapeštą prieš pat Kongreso atidarymą. Iš čia ekskursantai visi drauge keliaus į Lietuvą, kuri šiemet mini dvidešimtąsias metines nepriklausomybės sukaktuves. Ekskursijos reikalais reikia kreiptis į jos vadą kun. J. Balkūną, 64-25 Perry Ave., Maspeth, N. Y., Federacijos centro raštinę arba į lietuvių katalikų laikraščių redakcijas. Laiko liko nedaugiausia, taip kad maldininkai tuoj turėtų registruotis ir pradėti rūpintis kelionės reikalais. Pasirūpinkime, kad ši ekskursija būtų gausinga, kad Amerikos lietuviai katalikai turėtų stiprią atstovybę Tarptautiniame Eucharistiniame Kongrese.

Nepriklausomybės sukaktis

Įžengėme į Lietuvos Nepriklausomybės 20-tuosius metus. Vasario 16 d. sueis lygiai 20 metų, kai paskelbtas garsusis Lietuvos Nepriklausomybės Aktas. Tai reikšminga sukaktis. Ją visi turime minėti ir minėti iškilmingai. Neturi pasilikti nė viena lietuvių kolonija, kuri nesurengtų iškilmių ir bažnyčioj ir salėse, ir kuri savo vietinėj spaudoj, ir lietuvių ir kitataučių, to įvykio plačiai neišgarsintų. Amerikos lietuviai katalikai daug yra Lietuvai dirbę, milijonus dolerių sudėję, dėl to, neabejojama, ypatingu būdu džiaugsis, kad jų mylima Lietuva jau sulaukė dvidešimtųjų nepriklausomo gyvenimo metų. Per tą laiką daug sunkių kliūčių nugalėjo, nuo priešų apsigynė, Klaipėdos kraštą atsivadavo ir drąsiai į ateitį žiūri. Federacijos skyrių veikėjai, pasirūpinkit, kad ir pas jus vietoje ir visose kaimyninėse kolonijose būtų surengta Vasario Šešioliktosios paminėjimas. Kur to nebus padaryta, veikėjai užsitrauks sau gėdą ir viešą papeikimą spaudoje. Žiūrėkime, kad ir jaunimas būtų įtrauktas į mūsų tautos šventės minėjimo iškilmes.

Rajoninės konferencijos

Jos rengiamos sausio, vasario ir kovo mėnesiais. Konferencijų rengimu paprastai rūpinasi Federacijos apskritys. Lig šiol jas rengia kiekvienais metais: Naujosios Anglijos, Didžiojo New Yorko ir Chicagos lietuviai katalikai. Jas galėtų rengti ir pittsburgiečiai, detroitiečiai, clevelandiečiai, Wilkes-Barre, Pa., Shenandoah, Pa., ir Philadelphia, Pa. lietuviai katalikai. Konferencijų arba seimelių svarba yra didelė. Reiktų jas visur ir kasmet rengti. Šių metų konferencijose reiktų kelti mūsų centralinių organizacijų stiprinimo klausimą, diskusuoti socialinius šių dienų reikalus, neužmirštant katalikiškosios spaudos ir Federacijos bei mūsų bendrojo fronto reikalų.

1937 m. gruodžio mėn. į centro iždą įplaukė: Kearney, N. J. aukos Vilniaus reikalams ir Rockford, Ill. draugijų duoklės į Federaciją. Jau laikas už 1938 m. mokėti duokles, bet dar yra draugijų ir organizacijų, neužsimokėjusių už 1937 m. Prašome atkreipti į tai dėmesį.

Leonardas Šimutis,
ALRKF. Sekretorius.

Skaitytojų Nuomonės Apie Ameriką

„DUOSIU REDAKTORIUI VĖJO"

Klausyk! Ką tu darai?! Gerai, kad siunti man Ameriką, bet daug man atimi laiko savo laikraščiu, nes **Amerika tikrai toks įdomus ir turiningas pasidarė laikraštis,** kad negaliu atsitraukti viso neperskaitęs. Tik pamanyk. Gavęs kalėdinį numerį, sakau, per 5 minutes peržiūrėsiu, kadangi neturiu laiko. Pasižiūriu į laikrodį... Ak, kad tave! Nugi, jau valanda ir 5 minutės praėjo. Jau, sakau, duosiu redaktoriui vėjo! Aš to laiko taip mažai turiu, o čia matau tokių įdomių dalykų! Žinios suglaustos, aiškios, svarbios, o straipsniai, nors kiti ilgoki, bet pav. Marijos Aukštaitės: „Kruvinos Kalėdų Spurgos" tegul būna ir 10 kartų ilgesnis — skaitysiu! Arba: „Hitleris ir Mussolini", nors vertimas, bet įdomi charakteristika. Taip pat „Štai kaip" momento psichologiją taip ir sučiumpa!

Nors man teko būti Amerikos „krikšto tėvu", bet tegul ji, kaip tas „vaikas" greitai auga! Dieve jai padėk! O tu, Redaktoriau, suieškok laikraščiui vis gero maisto...

Tavo

J. Bružikas S. J.

1938 m. sausio 9 d.
Innsbruck, Austrija.

AMERIKA TURĖTŲ EITI DAŽNIAU...

Skaitau Ameriką nuo pat jos atsiradimo.

Pirmo puslapio „Štai Kaip" pastabomis esu pilnai patenkintas. Tos pastabos yra labai vykusios.

Skyrius iš „Tėvų Žemės" labai geras. Jeigu būtų galima, daugiau platesnių ir ilgesnių žinių iš Lietuvos.

Apysaka „Žalgiris" patenkintas. Pageidauju gerų ir gražių, ir ilgų apysakų, spausdinamų per kelis numerius, nes tas patraukia daugiau skaitytojų prie Amerikos.

Korespondencijos dabar geros: nei trumpos, nei ilgos.

Vietinėmis žiniomis nevisai patenkintas. Reikėtų daugiau iš Brooklyno ir apylinkių katalikų veikimo žinių ir katalikiškos propagandos.

Kadangi laikraštyje tilpo daugybė įvairių gerų straipsnių, tai sunku pasakyti, kuris iš jų buvo geriausias. Man atrodo, kad visi buvo labai tinkami ir laikraštį papuošė.

„Šermukšninės Pabiros" geros. Būtų pageidaujama rimtų ir gerų juokų ir feljetonų.

Pageidaučiau, kad Amerikoje būtų įvestas poezijos ir literatūros skyrius, kur būtų eilėraščių ir trumpesnių, gražių poetiškų apysakėlių.

Būtų pageidaujama kiekviename numeryje įvairenybių apie įdomius išradimus, žymesnių asmenų ar mokslininkų gyvenimą ar iš mokslo srities straipsnelių.

Straipsnius apie sveikatą mėgdavau skaityti. Būtų pageidaujama iš įvairių sveikatos sričių žinių.

Moterų skyrius Amerikoje būtų labai pageidaujamas.

Ameriką ne tik aš pats skaitau, bet ir kitiems ją duodu skaityti. Nemažiau penki asmenys ją perskaito. Mano nuomonė apie Ameriką yra labai gera. Aš pageidaučiau, kad joj būtų daugiau katalikiškos akcijos ir propagandos raštų.

Paskutiniu laiku, kiek tenka girdėti, visi Ameriką giria, kad ji yra geras ir įdomus laikraštis.

Pageidaujama, kad Amerika neuižilgo pradėtų eitu du kartu į savaitę, iš ko pačiam laikraščiui ir katalikams šioj apylinkėj būtų daugiau naudos ir veikimas pagyvėtų.

S. Lukas,
Brooklyn, N. Y.

NORĖTŲ, KAD AMERIKA BŪTŲ PADIDINTA

Atsitiktinai gavęs Jūsų redaguojamą laikraštį Ameriką pasiskaityti, radau laišką skaitytojams, į kurį šiek tiek atsakysiu.

1. Amerikos dar tik du numerius skaičiau; man padarė gerą įspūdį (aš neseniai atvažiavęs iš Lietuvos. Atvažiavau 1937 m. gruodžio 16 d.).

2. Kelis kartus norėjau nusipirkti, bet laikraščių parduotuvėse neradau, o dėl nuolatinio skaitytojo tai kaip Tamstos matote, čia esu dar „šviežias".

3. Piršti dar nieks nepiršo, o užsisakyti — dar... vėliau užsisakysiu.

4. Dėl pirmo puslapio pastabų „Štai Kaip" dar nieko negaliu pasakyti; žinios geros, bet reikėtų sensacingesnių ir truputį kitaip laikraštį laužyti.

5. Į skyrių „Iš Tėvų Žemės" reikėtų dėti daugiau žinių, kai kurias ir ilgesnes. Šis skyrius lietuviui yra įdomiausias, nes iš jo sužinai, kaip vyksta gyvenimas Lietuvoje.

6. Apysaka „Žalgiris", manau, skaitytojams patinka.

7.—8. Korespondencijos iš lietuvių gyvenamų įvairių vietų įdomu; kai kuriose per daug nereikalingų žodžių; šiek tiek trumpinti, įdomesnės gali būti ilgesnės.

9. Apie straipsnius dar nieko negaliu pasakyti konkretaus.

10. Reikėtų įvesti panašų į juokų skyrių, kur skaitytojas galėtų ir lengvesnių dalykėlių pasiskaityti, panašiai kaip „Šermukšninės pabiros".

11. Eilėraščiai ir poezija geriau tinka žurnalams, bet retkarčiais neblogai ir savaitrašty.

12. Straipsniai apie išradimus ir mokslo vyrų gyvenimus yra labai įdomu. Šie dalykai reikėtų dėti.

13. Apie sveikatą nelabai įdomu, retkarčiais.

14. Moterų skyriaus klausimas priklauso moterims, bet kurių klausiau, tai norėtų rasti ir iš moterų gyvenimo — veikimo ir t.t.

15. Ameriką gaunu iš kitų skaitytojų, tai įdomesnes vietas bute perskaitau balsiai.

16. Apie dabartinę Ameriką nuomonę turiu gerą. Bet norėčiau, kad laikraštis būtų padidintas ir kad daugiau būtų rašoma apie Lietuvos gyvenimą. Reikėtų įvesti platus **jaunimo skyrius.** Sporto skyrius irgi reikalingas. Gerai būtų, kad jame galima būtų rasti apie Lietuvos sportą, kas ir Amerikos jaunimui įdomu. Reikėtų daugiau paveikslų ir bendrai redaguoti sensacingiau ir patraukiančiau laužyti.

Stasys Valatka,
Elizabeth, N. J.

Keliaujant po Lietuvą

(Tęsinys)

Panevėžio „Maistas"

Lietuvos „Maisto" gaminiai plaukte plaukia į visas šalis. Ne vienam užjūrio lietuviui jau teko šį bei tą iš tų gaminių vartoti, ragauti. Trys iš penkių amerikiečių stipendininkų, atvykę į Panevėžį, pasistengė atlankyti „Maisto" skerdyklas. V. Ambroziūnas, „Maisto" direktorius, davė leidimą, kurį pristatę vyriausiam veter. gydytojui likom jo paties apvedžioti, aprodyti.

Tarp plačiojo ir siaurojo geležinkelio jau iš tolo baltuoja didžiulis „Maisto" pastatas. Užima didelį žemės plotą, trijų aukštų, pasipuošęs didžiu į dangų kylančiu kaminu. Jau artinantis buvo girdimas „bekonų" žviegimas. Į šoną nuo fabriko yra mūrinė patalpa, kur daromos medinės ir skardinės dėžės, dėžutės, vartojamos „Maisto" gaminiams. Tuo laiku dar nebuvo kiaulių skerdimo valandos, tad apžiūrėję, kur jos laikomos gyvos, kaip surūšiuojamos, pasitenkinome dr. Valiulio pasakojimu, rodant įvairius prietaisus, kaip kiaulės pirma elektros pagalba apsvaiginamos, vėliau skerdžiamos, mašinomis leidžiamos į kubilus, pilnus karšto vandens, valomos, skirstomos ir t.t. Kiekvienam rūšiavimui erdvūs, šviesūs, švarūs kambariai. Prie rūšiavimo darbų dirba vyrai, prie konservavimo ir kitų daugiausia moterys. Visur darbas dirbamas amerikoniška sistema, tik ne tokiuo smarkiu tempu. Konservų skyriuje teko matyti didžiules eiles dėžių, parengtų išsiųsti į New Yorką. Kumpių dėžės, sudėtos iki lubų, blizga it dangoraižiai. Tikėjomės susidurti su nemaloniu kvapu, bet neteko. Visur pažymėtina švara, tvarka, sultinga šviežia mėsa, dešros ir kumpiai vien kėlė mumyse apetitą. Čia pat buvom kviesti vaišintis kiek tik norim įvairiais gaminiais, tik nesant ten duonos ir vaišės ne kokios. Tose patalpose yra kartu ir kelios raštinių patalpos, laboratorija kiaulių ligoms tirti, peržiūrėti jų raumenims ir t.t. Kasdieną paskerdžiama po 1,000 kiaulių, 100 jaučių; kralikų ir paukščių skaičius siekia kartais 400 ir daugiau. Tokių skerdynių visoje Lietuvoje yra 5, o didžiausia Klaipėdoje.

Visi darbininkai, jų prižiūrėtojai, gydytojai dėvi baltus chalatus, kurie dažnai mainomi. Palyginamai, atlyginimas visiems neblogas. Į valandą mokama nuo 35 centų iki 1 lito 10 centų. Moterims mokama mažiau. Dirba 8 val. į dieną, viršvalandžiai apmokami aukštesne kaina. Kas mėnesį iš kiekvieno darbininko atskaitomas nuošimtis nuo pelno į ligonių kasą. Tuo būdu darbininkui susirgus, jis gauna dykai gydytojo patarnavimą, vaistus, ligoninę, operacijas, dantų gydymą, sutaisymą. Darbininkui sergant ilgesnį laiką, jis dar gauna pusę atlyginimo už nedirbtą laiką, o sergant ilgiau mėnesio, darbininkai prisiunčia sudėtą auką pinigais. Darbininkui mirus, arba net jo tėvui ar motinai mirus, duodama visas laidotuvėms reikalingas apmokėjimas. Darbininkų šeima irgi turi teisę naudotis dykai gydytojo patarnavimu, o už vaistus turi mokėti pusę kainos. Prie fabriko yra pirtis, kuria darbininkai laisvai ir nemokamai naudojasi. Darbininkai suorganizuoti į sporto ir šaulių organizacijas. Ateityje norima suorganizuoti ir savus orkestrus.

Kalėdoms ir Velykoms kiekvienas gauna dovanų produktais trijų dienų uždarbio vertės. Taip pat kiekvienas darbininkas gauna apmokėtas dviejų savaičių atostogas. Vasarą įvairios gegužinės, išvažiavimai ir ekskursijos. Žiemos metu rengiami vakarai su šokiais, skiriant pelną Vilniui vaduoti ar kitiems labdaringiems tikslams.

Visi darbininkai ir darbininkės savo gyvenimu labai patenkinti, džiaugiasi patekę ten dirbti. Panevėžio „Maiste" dirba per 600 darbininkų. „Maisto" krautuvės gausiai paplitę po visą Lietuvą. Moderniškai įrengtos, pasižymi mandagiu pardavėjų patarnavimu, visų labai remiamos dėl produktų gerumo.

Kaip matome, mūsų senoji tėvynė puikiai sugeba žengti pirmyn ir gražiai rūpinasi savo darbininkų būkle.

(Bus daugiau)

Eleonora Bartkevičiūtė.

Garbingas Svečias

Šiais laikais Jungt. Valstybėse lankosi žymus Kinijos vyskupas, Jo Eksc. vysk. Povilas Yu Pin. Jo vyskupija apima Nankingą, kurį sunaikino japonų kariuomenė. Į 6 dienas jis atskrido orlaiviu iš Kinijos į Romą; dabar gi vieši Amerikoj, kurioj išbus 40 dienų.

Jis yra aukšto ūgio žmogus, kas nepaprasta pas kinus. Jam suėjus 14 m. amžiaus, Motina Bažnyčia priėmė jį savo globon. Vėliau įstojo seminarijon. Išbuvus kunigu 10 metų, Šv. Tėvas paskyrė jį vyskupu. Tai įvyko, kai jis buvo 34 metų amžiaus. Būdamas pirmas Nankingo vyskupas, jis ten darbavosi 2 metus, bet, aplinkybių spaudžiamas, turėjo laikinai palikti savo tėvynę, tačiau neužilgo vėl sugrįš.

Iš jo lūpų teko išgirsti įvairių žinių apie japonų įsiveržimą Kinijoj. Pradžia buvo tokia: bolševikams varginant kinus, japonai nuošaliai stovėjo, bet, kinams pašalinus sovietų pavojų, japonai įsibrovė į Kiniją neva išvaryti raudonuosius; (tikrumoj, pagrobti kinų žemes).

Vyskupas Yu Pin pasakoja, kad japonams užėmus Nankingą 32,000 jaunuolių buvo iššudyta, ir tai šaltu krauju. Mat, japonai taip galvojo: „Nors jie dar nesuaugę, vis dėlto ateity jie gali kariaut prieš mus; todėl reikia juos dabar nugalabyti". Tuo skaudžiu smūgiu sudužo vyskupo šviesiausios viltys nes jo vyskupijoj belieka di delė dauguma senelių.

Galvažudžiai neseniai užmušė garsųjį Kinijos geradarį Lo Pa Hong, kurį gerai pažinojo vyskupas Yu Pin. Jis buvo uolus katalikas. Nors kunigu nebuvo, tačiau jis pats pakrikštijo per pusę milijono asmenų.

Vyskupas Yu Pin atvyko į Ameriką gruodžio 20 d., o išvyks sausio pabaigoj. Savo diplomatiniais ir kitais gabumais jis sužavėjo amerikiečius ir įgijo daug palankumo ir užuojautos savo tėvynei. Jis nenustoja vilties, bet tikisi, kad iš Kinijos japonai galutinai bus išvaryti.

Gintaras.

Juozas Sužiedėlis

ŽALGIRIS

(Tęsinys)

Mitriai jis atsidarė duris, užsisklendė storos geležies sklende ir šoko vingiuotais laiptais į bokštą.

Dovydas pasiliko lauke. Durys buvo užsklęstos. Jis šuktelėjo pagelbos. Šalia jo atsirado lankininkų vadas Vidmantas ir smolenskiečių būrelis. Šie savo kirviais ėmė kapoti kietas ąžuolo duris. Braunšveigas skubėjo į bokštą. Prie antrų durų jis sustojo. Jis neturėjo rakto. Nieko negalvodamas jis pradėjo kalaviju daužyti spyną. Tačiau ji kabojo nepasiduodama, nors ir gausiai bėrė kibirkštis nuo kalavijo smūgių. Jis dabar jau troško tik nužudyti belaisvę, kuri jį pražudė. Jam kliudė šalmas — jis jį numetė.

Staiga spyna trūko. Bet tuo pat akimirksniu trūko ir apačioje durys. Vidmanto strėlė švilptelėjo ir skaudžiai įstrigo į Braunšveigo sprandą. Paskutines pajėgas įtempęs, jis atplėšė duris. Bet, tik peržengęs slenkstį, be sąmonės griuvo žemėn.

Dovydas greitai kopo laiptais į viršų. Paskui jį skubėjo Vidmantas ir keletas karžygių. Peršokęs per vokiečio kūną, besiraitantį kraujuose, jis atsidūrė seklyčioje. Iš ten buvo dar vienos durys. Jis suprato ten esant paslėptą kunigaikštytę. Šoko prie durų, bet... ūmai sustojo. Ten suklykė vaikas... Suvirpo Dovydas. Pajuto kažką negero atsitikus. Jis tarė:

— Vidmantai, neleisk čia nieko... Aš vienas!..

Atsidarė duris, įėjo ir... pamatė Skirmuntę su vaiku...

Jų akys įstrigo kitos į kitas. Baisiai suriko Skirmuntė. Buvo bepuolanti į Dovydą, bet... gailiai pravirko ir bejėgiškai sukniubo ant grindų.

— Neįtark, brangusis! Prievarta ir klasta mane įveikė, nuodais nugirdę... Atkeršyk šios pilies viršininkui, Braunšveigui... Nuplauk mano gėdą!

Dovydas viską suprato. Jo širdį surėmė nepasakomas gailestis ir liūdesys. Jis buvo pasiryžęs viską atleisti. Skirmuntė dabar atrodė jam dar brangesnė. Juk ji buvo nekalta ir tokia nelaiminga!..

—Kunigaikštyte, — pratarė jis sopamu balsu. — Aš jau atkeršijau tavo kankintojui. Braunšveigas mirštamai sužeistas; pilis paimta, vokiečiai sumušti. Tu laisva... Tik pilies kieme tavo tėvas... Reikia gelbėtis ir gelbėti kūdikis... Duokš man — aš nepastebimai išnešiu ir atiduosiu ištikimam žmogui.

Kunigaikštis Dovydas žinojo, kad Vingėla nedovanos vaidilytei tokios nuodėmės...

Tačiau Skirmuntė suriko:

— Mano kūdikis — niekam jo neatiduosiu!

— Skirmunte, suprask, kas bus, kai tėvas tave tokią ras...

— Tedaro man ką norėdamas. Vaiko neatiduosiu. Jis mano gėda, bet... jis mano. Šalin nuo jo!

Tuo tarpu į seklyčią įsiveržė Vingėla. Jis buvo visas kruvinas, iškaitęs.

— Dukrele! — džiaugsmingai šuktelėjo jis ir ištiesė į Skirmuntę rankas. Tik netikėtai pravirkęs vaikas jį stabinte nustabino.

— Koks čia šuniukas sunkstė? — suaidėjo triukšmingas tėvo balsas. — Kieno jis? Iš kur?

Skirmuntė stovėjo be žado Tik, kai tėvas buvo bečiumpąs iš jos vaiką, ji prabilo:

— Neliesk, jis nekaltas! — ir suklupo prie rūstaus tėvo kojų.

Tačiau Vingėlos negalėjai permaldauti. Išgirdęs, kad tas vaikas jo dukters, vaidilytės, jis tiesiog pašėlo. Čiupo kūdikį už rankutės ir, pamostigavęs juo ore, išsviedė pro langą į kiemą.

— Štai kur tau kelias, vo kietuke prakeiktasis! — tarė jis.

Skirmuntė apalpo. Ji buvo begriūvanti, tik Dovydas ją sulaikė.

Aplinkui jau buvo prigužėjusi didžiulė minia žemaičių. Visi žinojo, kas laukė nelaimingosios kunigaikštytės.

Vingėla liepė dukterį išnešti ir tarė:

— Ji nusidėjo skaisčiaja Praurimei! Sudeginti ją

Tirpte nutirpo Dovydas išgirdęs baisų Vingėlos sprendimą. Tamsi naktis apniaukė jo svajų padangę Tuo metu priėjo Vidmantas ir tarė:

— Kunigaikšti, Skirmuntę dabar tik Vytautas gali išgelbėti nuo baisios mirties. Jo valios klauso net krivės.

— Jeigu ir taip būtų, tai kas iš to! Kol nuvyksi į Vytautą, kol sugrįši, dešimt kartų galima ji sudeginti...

— Nebijok, kunigaikšti Kunigaikščio dukterį, vaidilytę, degins iškilmingai. Ją gal būt, veš į Ariogalą. Praeis mažiausia trys dienos...

Tie samprotavimai truput suramino kunigaikštį Dovydą.

— Dėkui už patarimą, — tarė jis: — tuojau lekiu į didįjį kunigaikštį.

XI. Laimėjimo šventėj

Žalgirio didvyriai šventė laimėjimo šventę. Ant aukščiausio kalnelio buvo pastatytos dvi palapinės. Vienoje gyveno Vytautas, antroje Jogaila. Kiek atokiau stovėjo kilnojamoji koplyčia. Koplyčioje priešais aukurą buvo suversta krūva vėliavų, paimtų iš priešo kovos lauke. Skaisti žvakių šviesa spindėjo ir švietė brangios koplyčios vidų.

Vytautas sėdėjo paliai savo palapinę. Pasišaukdamas atsižymėjusius karžygius, jis dalino jiems gausias dovanas. Visi džiūgavo. Visi buvo patenkinti. Niekas nebuvo užmirštas. Tiktai Tuganas Mirza ir Karmaltas dar buvo nešaukti ir neapdovanoti. Galiausiai Vytautas kreipėsi į pirmąjį:

— Sakyk, narsusis jaunikaiti, kuo man tau beatsilyginus už tokį šaunų patarnavimą? Kuo man tave bepadžiuginus?

— Didysis viešpatie, aš išdrįsiu pareikšti tau didį prašymą. Mano širdį kiaurai perdūrė Rožytės Baranauskaitės akių strėlė. Būk man piršlys.

— Gerai, būsiu! Tik tu juk nekrikščionis, o Baranauskaitė nesutiks tekėti už nekataliko. Ar apsikrikštysi?

— Ji pražadėjo tekėti, jei aš magisterį kovoje nugalėsiu. Savo pažadą aš tesėjau... — atsakė totoriukas. Tačiau jo balsas virpėjo. Jis abejojo.

Vytautas pražadėjo piršti ir pabučiavo jaunąjį narsuolį.

— O tau, Karmalte, nemokėsiu reikiamai atsilyginti Tu būsi Lietuvos ir Gudų didikas, artimiausias mano bičiulis. Bet to maža. Už manosūnų nunuodytojo sugavimą aš tau atsilyginsiu, paimdamas tave savo sūnumi ir atiduodamas tau savo dukrelę Raką.

Jaunuolis be galo nudžiugo, išgirdęs šiuos Vytauto žodžius. Jis seniai svajojo apie kunigaikščio dukterį. Tik niekada nesivylė galėsiąs ją gauti. Dabar jo laimė nežinojo ribų. Jis pabučiavo kunigaikščiui ranką. Vytautas nuoširdžiai priglaudė jį prie krūtinės.

Kada kovos karžygiai visi buvo apdovanoti — atlaikyta iškilmingos pamaldos. Buvo atgiedotas „Te Deum" — padėkos giesmė. Po to pasimelsta už žuvusius kovos lauke karžygius.

Abudu valdovai, jų karo vadai ir šiaipjau visi pasižymėję riteriai ir karžygiai susėdo puotauti. Paprasti kareiviai taip pat buvo pakviesti į puotą. Jie tik sėdėjo už kitų stalų.

Visiems buvo linksma. Visi galingai skardeno savo džiūgavimais plačias Žalgirio apylinkes.

Dar tą patį vakarą atvyko žvalgai. Jie pranešė, kad vienas kryžeivių vadas Indrikis Plauenis, surinkęs visu kryžeivių likučius ir sustiprinęs Marijenburgo tvirtovę, užsidaręs joje ir ketinąs nepasiduoti. Vytautas tuojau pasiūlė Jogailai vykti į Marijenburgą.

(Bus daugiau)

— Lietuvos miškai užima 1 mil. 24 tūkst. hektarų arba 18½ nuošimčio viso valstybės ploto. Iš 25 Europos valstybių pagal miškingumo nuošimtį Lietuva yra 17-toje vietoje. Miškingiausia valstybė Europoje yra Suomija.

— Susisiekimo ministerija steigia savo kelionių (turizmo) biurą.

IŠ TOLIAU IR IŠ TOLI

OMAHA, NEB.

Lietuviai laimėjo

Viena moteriškė susirgo nervų liga ir žūt būt panorėjo parduoti savo namą. Bankininkas James Fitzegarld pardavė jos namą negrams Tas namas buvo lietuvių apgyventas.

Lietuviai sušaukė susirinkimą ir iškėlė protestą bankininkui su 150 parašų. Bankininkas, nieko nelaukdamas atsiprašė lietuvių, pardavė namą lietuviui Stan. Džiminskiui ir pažadėjo kitą kartą to nedaryti.

Du milijonai namams

Visai arti lietuvių bažnyčios į rytus, kur negrai, serbai ir rumunai gyvena, federalinė valdžia griaus 500 namų. Jų vietoje statys naujus namus už daugiau kaip 2 milijonus dol. Sakoma, kad statyba tęsis 2 metus.

Minėta statyba nelies lietuvių, nes toje apylinkėje tik vienas lietuvis turi savo trisar keturius namus. Lietuviai truputį toliau į vakarus gyvena ir jų namai gražūs.

Užmuštas Gudmano tėvas

Neseniai golfo čempijonc Johnny Goodman palaidojo savo seserį, o dabar palaidojo savo tėvą iš šv. Antano bažnyčios. Jo tėvas užmuštas automobiliaus sausio 12 d. jam betaisant gatvę.

Labai daug žmonių dalyvavo laidotuvėse ir buvo sudėta daug gėlių prie karsto Buvo taip pat gėlių vainikų ir iš kitų miestų. Mat, Jono gerbėjai norėjo jam parodyt užuojautos dėl nelaimingos tėvelio mirties.

Rengiasi prie sukaktuvių

Jau dabar seselės mokytojos rengia vaikučius Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo iškilmėms. Taip pat ir vyčiai rengiasi tai pačiai progai.

Nelaimėje

Kotryna Kanslerytė, par. vargonininkė, buvo automobiliaus nelaimėje. Didelio sužeidimo nebuvo, bet labai sutrenkta. Keleta savaičių negalėjo eiti savo pareigų. Dabar jau eina geryn ir į trumpą laiką pradės dirbti.

Vietinis.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių Biznierių Sąryšys

Jau įsteigtas seniai čia pageidautas Lietuvių Biznierių Sąryšys (Lithuanian Merchants Ass'n). Draugijos pradžią sudarė šie geri patriotai lietuviai: A. Užumeckis, A. Kaniušis, P. Geležinis ir C. Dalbokas. Jau įvyko keli gausingi susirinkimai, kuriuose rimtai pareikšta ir užgirta, kad visi lietuviai biznieriai ir profesijonalai prie šios organizacijos prisirašytų, nes tik daugumoje galybė.

Organizavimosi reikšmė šiame mieste suprato italai airiai, žydai, negrai Kadangi ir lietuvių daug čia yra, tad dirbdami vienybėje laimėsime nemažiau už kitus. Tai ir burkimės prie stiprios organizacijos! Mūsų veiklai skiriama plati programa visų lietuvių naudai. Veikla bus aprašoma šiame laikraštyje

Sausio 6 d. susirinkime išrinkta šiems metams valdyba: A. Kaniušis — pirm., P Gelžinis — vicepirm., C. Dalbokas — ižd., S. Buividas — fin. rašt., ir Pr. Pukas — prot. raštininkas. Pririnkta po tris darbščius direktorius iš trijų Philadelphijos kolonijų. **F. P.**

WATERBURY, CONN.

Komp. Al. Aleksio vadovaujama lietuvių radijo programa iš Waterburio radijo stoties WBRY (1530 klc.) vėl pradės veikti nuo šio sekmadienio, sausio 30 d. Pradžia 4:30 val. po pietų. Ši programa yra labai mėgiama ne tik lietuvių, bet ir amerikonų. Ji užpildoma puikia lietuviška muzika, dainomis pamarginimais. Nuo šiol LRKSA. čarterio išgavimo Conn. valstybėj proga, šios organizacijos reikalai bus aiškinami. Kiekvieną sekmadienį pasiklausykite.

BALTIMORE, MD.

— Sausio 24 d. labai gražiai pavyko parapijos 50 metų jubiliejaus iškilmės. Altorius buvo papuoštas baltomis lelijomis, į kurias buvo įpinta raudonų rožių žiedų Gausybė žalių palmių ir žvakių žibėjimas, šalia altoriaus arkivyskupo baltas sostas darė majestotišką įspūdį; tai visa sesučių kazimierietičių darbas. Žmonių buvo prisikimšusi bažnyčia.

Šv. Vardo vyrai sudarė garbės sargybos taką nuo gatvės iki altoriaus bažnyčioj. Arkivykupą atlydėjo šv. Karoliaus seminarijos auklėtiniai, gausinga minia svečių kunigų ir mūsų ministrantai.

Pamokslą pasakė gerb. misijonierius T. Albinas Drazdis. Po mišių pats arkivyskupas kalbėjo. Jis pasirodė puikiai žinąs lietuvių pakrikimą po svetimas parapijas. Jis pabariamai prikišo, kad lietuviai savo vaikus siunčia į kitas mokyklas, kur jie pamiršta lietuvių kalbą. Kardinolas pareiškė, kad jis nenori, kad lietuvių kalba išnyktų Baltimorėj.

Tolimesnė programa tęsėsi salėj, kuri buvo išpuošta auksiniais varpais, iškabinta spalvotais kaspinais, gėlių žiedais. Scenoj buvo didžiulis varpas, kuriam prasivėrus išeidavo vaikučiai — programos pildytojai. Vis tai sesučių nepaprasto darbštumo ir sumanumo vaisius.

Programą sutaisė varg. G. Kaprešiūnas. Mokyklos vaikučiai išpildė 14 veiksmų, moterų choras — 7 lietuviškas dainas, didysis choras — 14 dainų.

Buvo nutraukti paveikslai; išleista ir jubiliejaus knygelė.

— Sausio 18 d. mirė graborius Jonas Grebliauskas Dabar tame amate vietoj jo sūnus. **J. K.**

DETROIT, MICH.

Puošnioj WWJ radijo stotyj sausio 18 d. buvo išpildyta radijo programa lietuvių Programą pildė B. Nekrašio mokinės pianistės Irena ir Regina Našlėnaitės ir Julija Kriaučiūnaitė. Jos skambino vien lietuviškas kompozicijas. A. Žižiūtė be galo gražiai užsirekomendavo kaip solistė. Apie Lietuvos garsią praeitį, jos gintarą ir dainas angliškai kalbėjo Ona Kratavičienė, ragindama aplankyti Lietuvą šią vasarą, dainų šventės proga. Ji pažymėjo ir lietuvių neuilstamą kovą dėl sostinės Vilniaus. M. Aukščiūnienė ir A. Valentinavičiūtė, pasipuošusios lietuviškais kostiumais, artistiškai pašoko suktinį ir kiškelį. Pačioj radijo studijoj buvo prisirinkę per 400 publikos.

LINDEN, N. J.

Klubo dešimtmetis

Am. lietuvių pašalpos ir politikos klubas savo gyvavimo dešimtmečiui paminėt vasario 6 d. ruošia koncertą prakalbas ir šokius. Tai įvyks Linden Hall, Wood Ave ir 16 St., Lindene.

Kalbėtojai pakviesti adv K. Paulauskas, adv. Lindaburg, red. Laučka, adv. E Patrikas. Koncertinę programą išpildys Baltos Lelijos choras ir vietinis kitataučių dailės klubas.

Klubas nariais priima asmenis nuo 15 iki 45 metų; turi du pašalpos skyrius. Vajaus metu (bus per 6 mėnesius) priimama be įstojimo mokesčio. Klubas turi ir politinės reikšmės. Visiems Lindeno lietuviams patartina įstoti į šį klubą.

Šis klubas per 10 metų yra daug nuveikęs. Pernai gegužės 22 d. surengė policijos leit. J. Gumauskui pagerbti vakarienę (jo pakėlimo iš policininko į leitenantus proga). Klubas yra prisidėjęs prie Lindeno lietuvių katalikų parapijos fondo; moka po 1 d. 25 c. į mėnesį, kol išmokės paskolą už žemę.

Šiais metais klubo valdybą sudaro: pirm. J. J. Liudvinaitis, vicepirm. St. Žiurlys prot. rašt. Ver. Raubienė fin. rašt. Ad. Jursiūtė, ižd A. Perevičius, iždo glob. I Dirsa, tvarkd. A. Jursius.

J. J. L—tis.

NEWARK, N. J.

Radijo programa

New Jersey lietuvių radijo valandos pirmutinis koncertas ir šokiai įvyks vasario 13 d., 6:30 val. vak. šv. Jurgio dr-jos salėje, 182 New York Avė.

Pramogos ruošėjai kviečia atsilankyti visus, kurie klauso ir neklauso sekmadieniais New Jersey lietuvių programos 5 val. popiet iš stoties WHOM (Jersey City). Programoje bus chorų dainų, duetų, kvartetų. Geras orkestras gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius.

Visus kviečia

N. J. Liet. Radio Vedėjai.

JERSEY CITY, N. J.

Koncertas

Sausio 29 d. (šeštadienį) 7 val. vak. įvyksta parapijos koncertas. Šv. Onos par. choras, muz. V. Justui vadovaujant, dainuos lietuviškas liaudies daineles. Parapijos choro solistės ir solistai dainuos solo ir duetus. Koncertan iš Patersono atvyksta žinomas solistas Pr. Andreičikas. Praeitais metais visi gėrėjosi ir džiaugėsi choro koncertu. Šiais metais, reikia tikėtis, dar geriau pasirodys mūs choras.

Pasibaigus koncertui, bus šokiai. Šį koncertą ir balių choras rengia parapijos naudai. Todėl nuoširdžiai visus lietuvius iš Jersey City ir apylinkių kviečiame dalyvauti.

JAUNIMO BROADWAY

VYČIŲ DIDŽIOJI PRAMOGA

Bayonne, N. J. — L. Vyčių New York ir New Jersey apskrities atstovų susirinkime šv. Mykolo par. salėje galutinai susitarta dėl sidabrinio jubiliejaus bankieto, kurs įvyks vasario 26 d. White Eagle Community Center salėje, 35-37 E. 23 St., Bayonne. Šokiams gros John Baker & his Club Chatham ir Gob Guy & his Swing orkestrai.

Bankieto komisijos pirm. yra Ona Žemaitytė; komisijos nariai: P. ir Pr. Miske, Ed. Mickevičius ir J. Masalskis iš Bayonne, L. Ketvirtis ir K. Basanavičius iš Jersey City, Ad. Baranauskaitė iš Newarko, A. Lakavičius iš Patersono, Ad. Daubaras iš Elizabeth, Ol. Kruze iš Linden, M. Kšenaitytė iš New Yorko, Z. Mažeikienė iš Brooklyno, Al. Vasiliauskas iš Great Necko ir St. Čarneckis iš Maspetho.

Visoms apskrities kuopoms išdalinta 800 bilietų tikimasi gausingo dalyvių skaičiaus. Bankieto komisijos kitas posėdis bus vasario 10 d., ketvirtadienį, šv. Mykolo par. salėje, 15 E. 23 St. Bayonne, N. J.

Ona G. Žemaitytė.

„CRUSADERS" LAIMĖJO

Sausio 24 d. Apreiškimo par. jaunimo „Crusaders" krepšinio komanda laimėjo prieš „Ramblers" komandą 64:25 taškų stantykiu. Apreiškimo komandą sudarė: Zenka, Draugelis, J. Skarulis, J. Klimas, J. Morkūnas, A. Skarulis, V. Čepaitis, H Wasik. Ramblerių komandoj žaidė: Miscunaitis, E Šarkus, Sledžius, Custer, Tillia. Geriausiai pasirodė i „Crusaders" — Zenka su 1 taškų, o iš „Ramblers" — Miscunaitis su 9 taškais.

C. Marma.

VYČIAI VĖL LAIMĖJO

L. Vyčių 41 kp. krepšinio komanda sausio 19 d. laimėjo prieš Blissville Boosters lietuvių komandą 45:26 taškų santykiu. Žaidime vyčių komandoje puikiai pasirodė P. Vaitenis, gaudamas net 20 taškų. Komandą sudarė P. Vaitenis, A. Pukenis, H. Kundrotas, A. Kemežis ir R. Pečkaitis.

41 KUOPA PIRMOJ VIETOJ

Sausio 21 d. L. Vyčių 41 kp. krepšinio komanda susitiko su Maspetho vyčių 110 kp. komanda ir laimėjo 17:15 taškų santykiu. Brooklyno vyčiai dabar užima pirmą vietą apskrities lygoje.

KREPŠINIO RUNGTYNĖS IR ŠOKIAI KAS KETVIRTADIENĮ

Kas ketvirtadienį L. Vyčių 41 kp. turės Apreiškimo par. salėje krepšinio rungtynes su įvairiomis apskrities lygos komandomis. Ten bus ir kitų lygos komandų rungtynės. Tarpe lošimų bus šokiai Visi, kurie norėtų linksmai laiką praleisti, kviečiami ketvirtadienio vakarais atsilankyti. Įžanga 20 centų.

Pirmos rungtynės įvyks 8 val. vak. Antros — 9:30 val vak.

AR JAUNIMAS ŠALINASI NUO DRAUGIJŲ?

Dažnai skundžiamės organizaciniu atsilikimu. Pasilgstame gausingo organizuoto judėjimo ir klausiame, kada jis ateis. Skelbiame, kad dar daug jaunimo neorganizuoto, bet, vos tik pajudėjus jaunuomenę organizuoti, greit netenkama kūrybinio užsidegimo. Visi pastebime, kad mūsų gera valia ir mūsų entuziazmas kažin kokių paslaptingų jėgų yra užtvenkti.

Priežasčių, dėl kurių jaunimas šalinasi nuo org., yra labai daug, tačiau bene svarbiausios bus šios: 1. nesupratimas org. ir draugijų reikšmės ir naudos, 2, organizuotojų nutolimas nuo organizacijos dvasios, 3. organizacijų tarpusavė kova, 4. stoka organizatorių ir organizuotiems vadų.

Daug yra tėvų, kurie iš didelės meilės savo vaikams duoda visišką laisvę visur, o ypač organizacijų ar draugijų pasirinkime. „Tu jaunesnis, daugiau išmanai, tai ir žinokis" — sako jie. Tik čia visa nelaimė, kad tokių tėvų vaikai dažniausiai neturi to, kas kiekvienam jaunuoliui šiandien labai reikalinga — orientacijos (suvokimo). Nesugebėdami orientuotis, atskirti gerą draugiją nuo blogos, jie į visus atsako: „Mes laimingi ir be jokių draugijų".

Kaltinti vien neorganizuotą jaunimą dėl jo neorganizuotumo negalima, nes yra daug dar priežasčių, kurios išplaukia iš organizacijų vadų. Pirmoji tos rūšies priežastis — organizatorių nutolimas nuo org. dvasios. Tas nutolimas reiškiasi kaskart daugiau, o tas jaunimą nepaskatina prie org., bet atšaldo nuo jų.

Nemažiau nuo draugijų nustumia ir draugijų tarpusavė kova. Tiesa, margumas, paskiri judėjimai yra geri dalykai, bet nevisur ir nevisada. Geri yra jie tik tada, kada jie reiškia savas tvirtas pažiūras, tvirtus principus. Neorganizuotas jaunimas, matydamas artimų organizacijų tarpusavę kovą, neturi nė mažiausio noro prie jų dėtis.

Svarbiausia priežastis bene yra stoka organizatorių ir organizuotiems gerų vadų. Kas organizavo jaunimą praeity ir jam vadovavo, nedaug kas žino, bet kas jį organizuoja ir jam vadovauja šiandien, visi mato ir žino. Tiesa, vadų yra daug, bet kas iš to, kad daug pašauktų, o maža išrinktų. Kiekviena proga mes džiaugiamės, kad turime daug kunigų, daug pasaulinių inteligentų, profesijonalų, tačiau jaunimas, ieškodamas sau vadų, dienos metu su žiburiu rankoje negali jų rasti! Iš daugelio studentų, kai jie studijuoja įvairius mokslus, tikimasi ateity, bet kai gauna diplomą, tada jų nematysi.

Turint tai dėmesy, reikia išsiaiškinti, kas daryti ir ko nedaryti, kad būtų galima jaunimą įtraukti į organizacijas. Žinotina, kad kiekvienas įspūdis, kurį neorganizuotas jaunimas gauna iš organizuoto, kiekviena mintis, kuri patenka į jį iš organizacijos narių, o ypač vadų lūpų, ruošia neorganizuotą jaunimą organizuotam ar neorganizuotam ateities gyvenimui. Einant jaunimą organizuoti, reikia nurodyti gražų elgesį organizuotų, naudingus žygius, organizacijų padarytus, o ne slėpti ar perdėti. Reikia išaiškinti kiekvienos draugijos tikslą. O šalia žodžių reikia aiškių ir didelių darbų.

Kad visa tai būtų galima padaryti, reikia pašalinti iš draugijų, organizacijų bet kokia veidmainystė. Reikia kalbėti, rašyti, elgtis ir gyventi taip, kaip draugijos įstatai reikalauja. Reikia taip pat pašalinti org. tarpusavę kovą. Reikia, pagaliau, mūsų tikėjimo ir tėvynės meilės šviesa ir šiluma apimti visus tuos mūsų jaunuolius, kurie nėra mūsų grupėje bei srovėje ir stengtis, kad ir jie jaustųsi jaukiai šalia mūsų gyvendami.

Svarbiausias reikalas — surasti daugiau gerų organizatorių ir vadų. O kaip būtų gera ir naudinga, kad visi kunigai, profesijonalai nuoširdžiai atsidėtų jaunimo organizavimo darbui! Būkime tikrais Lietuvos ir lietuvių tautos mylėtojais, jaunimo organizatoriais, o tada nereiks verkti, kad mūsų jaunimas ištautėja ir šalinasi lietuvių organizacijų.

Jaunimui organizacijų turime. Štai, Lietuvos Vyčiai ir Studentų ir profesijonalų sąjunga. Pašalinkime priežastis, dėl kurių jaunimas šalinasi organizavimo ir tuo užtikrinkime šviesią ateitį organizuotai lietuvių katalikų veiklai.

P. R.

ĮVAIRIOS PASTABOS

Kiekviename didesniame šios šalies miestelyje yra geležinkelio stotis, arba pačiame miestelyje yra kokios nors geležinkeliu ar bėgiais susisiekimo priemonės, bet stebėtina, kad Honduro valstybės sostinė yra vienintelė šių laikų pasaulyje sostinė, kuri neturi geležinkelio.

Geriausias, greičiausias, patogiausias ir pigiausias, palyginus su kitais šios šalies miestais, susisiekimo priemones turi New Yorko miestas, kur už penktuką ar dešimtuką požeminiais ar viršutiniais miesto traukiniais gali taip ilgai, kaip nori, važinėtis, kad ir šimtą metų.

Čia laisva šalis, ir laisvas žmonių gyvenimas. Čia nėra nei spaudos, nei kalbos, nei tikėjimo varžymų. Čia visa laisva. Tik nežinia kodėl kai kurie mūsų lietuviai trokšta kažkokio, pasaulyje neįvykdomo, rusų komunistų raudono rojaus ir jų vergijos?

Nejaugi jiems nusibodo čia laisvai gyventi? Nejaugi jie nori svetimiems tarnauti ir komunistų ar fašistų vergijos jungą vilkti, būti jų bizūnais plakamiems ar prie sienos šaudomiems?

Iš šalies stebint, kaip daugelis lietuvių remia komunistus ar šiaip laisvamanių parengimus, atrodo, kad jie, čia begyvendami per dešimtis metų šioj laisvoje šalyje, dar neišmoko laisve naudotis, kad vis dar trokšta kitų vergais ir pastumdėliais tapti.

Labai stebėtina, kad liberalų laikraštis Vienybė ir socialistų Naujienos neseniai išsigando Kunigų Vienybės aplinkraščio ir pavadino jį net slaptu.

Katalikams savo dvasios vadų aplinkraščiai nėra naujybė, nes kunigai viešai paįinformuoja apie svarbiausius dienos klausimus.

Mūsų spauda klaidingai laisvamanius ar liberalus vadina tautininkais. Tai yra didelė klaida. Tautininkai gali būti tik tokie asmenys, kurie gerbia kitų teises, myli savo tautą, tėvynę, savo tikėjimą ir užlaiko jį pilnoje to žodžio prasmėje. Kurie, kad ir sakosi mylį savo tautą ar tėvynę, bet savo tautos tikėjimą pajuokia ir pašiepia, neatlieka savo tikybinių pareigų, nėra tautininkai ir tėvynės mylėtojai, nes kas myli savo tėvynę, tam viskas yra brangu, kas jo tėvynėje yra. Tikrumoje tautininkais yra visi tie, kurie giliai tiki ir atlieka savo tikybines pareigas; kas to neatlieka, nėra tautininkai, nes jie ardo tautos vienybę ir griauna jos pamatą — tikėjimą.

Neseniai New Yorke užsidarė keli dideli amerikoniški laikraščiai ir iš spaustuvės paleido šimtus darbininkų. Svarbiausia jų žlugimo priežastis buvo, kad jie dėjo menkos vertės raštus, kuriais skaitytojus labai piktindavo. Netekimas daugybės skaitytojų ir privedė juos prie žlugimo.

S. Lukas.

VIETOS ŽINIOS

SVARSTĖ DARBININKŲ REIKALUS

Brooklyno vyskupijos labdarybės sąjungų suruoštame pasitarime sausio 26 ir 27 d. tartasi darbininkus liečiančiais svarbiais klausimais Įvairūs paskaitininkai nagrinėjo Kat. Bažnyčios visuomeninio mokslo dėsnius nurodančius darbo ir kapitalo santykius ir t.t.

Kalbėtojų skaičiuje buvo prof. mons. Ryan, mayoras La Guardia ir kiti.

1960 M. NEW YORKE BUS 9,384,000 GYVENTOJŲ

1930 metų surašinėjimo duomenys rodė, kad New Yorke buvo 6,930,446 gyventojai. Nuo 1900 metų New Yorko gyventojų skaičius padidėjo 35 procentais. Dabar apskaičiuojama, kad 1960 m. New Yorko miesto gyventojų skaičius turėtų pasiekti 9,384,000, o mieste ir jo artimose apyinkėse būsią 16,379,000 gyventojų.

JAU GAUNA NEDARBO APDRAUDOS MOKESTĮ

Šią savaitę apie 50,000 asmenų gaus po čekį nuo 7 iki 15 dolerių iš New Yorko valstybės nedarbo apdraudos fondo. Prašymus yra padavę apie 522 tūkst. asmenų, kurie šiuo metu neturi darbo ir turi teisę gauti nedarbo mokestį iš apdraudos fondo.

PASKUTINIS PRIMINIMAS

Rodosi, jau visi New Yorko apylinkės lietuviai žino kad vakarienė su šokiais lietuvių kalbos kursų nauda įvyks šį šeštadienį, sausio 29 d., Granada viešbuty, Brooklyne.

Kas supranta svarbą išlaikymo lietuvių kalbos kursų Columbia universitete, kas nori paremti tą idėją — tas **privalo atsilankyti** šiame bankiete. Bilietų galima gauti vietos laikraščių administracijose.

Bankieto komitetas labai prašo visus, kuriems pasiųsta bilietų, **atsiteisti** už juos iki šio mėn. 25 d. Rengėjams būtinai reikia žinoti, kiek jie turės svečių, kad tinkamai visus aprūpintų.

Iki malonaus pasimatymo sausio 29 d. Granada viešbuty!

Bankieto Komitetas.

BERNIUKAI MANDAGESNI

Ypatinga komisija tyrinėjo mokyklinio amžiaus vaikų elgesį ir atrado, kad New Yorke berniukai yra daug mandagesni nei mergaitės. Be to, vaikai geresnio elgesio kilę ne iš gražiųjų gyvenamų vietų, bet iš prastesnių.

Tyrinėjant elgesį pagal tautybes, komisija pripažino, kad mandagiausi vaikai kinų, po to italų, prancūzų, japonų, airių ir paskutinėje vietoje — „tikrųjų" amerikiečių.

IŠ PROFESIJONALŲ DRAUGIJOS VEIKLOS

Brooklyno Lietuvių Profesijonalų Draugija, susidedanti iš gydytojų, kunigų, dentistų, advokatų, chemikų, vaistininkų, mokytojų ir agronomų, gyvuoja jau 6 metus. Susirinkimai įvyksta dr J. Paulionio bute, 1357 Bushwick Ave. Ten pat laikomas draugijos knygynas.

Draugija kas savaitė turi radijo paskaitas įvairiomis temomis iš WMBQ stoties ketvirtadieniais 12:15 pietų metu. Kiekviename susirinkime draugijos nariai ar svečiai skaito paskaitas. Pav. sausio 20 d. dr. A. Petrika skaitė paskaitą iš Dr. V. Kudirkos gyvenimo. Sekančiame susirinkime dr. M. Vinikas kabės apie Lietuvos nepriklausomybę.

Sausio 20 d. metinis susirinkimas išrinko šiems metams valdybą: pirm. dr. Ed W. Žukauckas, vicepirm. kun J. Aleksiūnas, sekr. agr. V Vizbara, iždin. vaist. P. Kundrota, knyg. ir šeimininkas dr. J. Paulionis. Švietimo-radijo komisijon išrinkti: dr. Ed. W. Žukauckas (pirm.) kun. J. Balkūnas, P. Kundrota ir dr. A. Petrika.

Draugija, tarp kita ko, parūpina paskaitininkus lietuvių ir kitataučių draugijoms įvairiais klausimais.

E. W. Z.

ATSARGIAI SU DVIRAČIU

Dviračio mėgėjai turėtų atsiminti, kad dviračiu važinėti saugu tik atitinkamose gatvėse ir nuskirtose vietose parkuose. Visuomet patartina važinėti, kai mažiausia šiaip judėjimo.

Kiekvienas dviratis turi būti aprūpintas skambučiu; jei naudojamasi tarp saulėleidžio ir saulėtekio, reikia ir žibintuvų. Važiuoti dviem vienu dviračiu draudžiama.

Dviratis gera sporto ir šiaip malonaus „užsiėmimo" priemonė, tačiau reikia juo naudotis laiku, vietoje ir saugiai.

Prct. 92.

PRAŠO SIUNTINĖTI AMERIKĄ

Vilniaus krašto viena lietuvė atrašė laišką savo tetai, brooklynietei, kuri buvo užrašiusi Ameriką pernai. Vilnietė lietuvė savo laiške tarp kitko taip rašo:

„Širdingiausiai dėkoju Jums už laikraštį Ameriką. Jau baigiasi metai, per kuriuos taip pamėgom šį laikraštį, kad labai nenorėtumėm skirtis. Labai nenorėčiau Jūsų apsunkinti, bet negaliu iškęsti neparašius, kad užprenumeruotumėt Ameriką ir kitiems metams; žinoma, su sąlyga, kad tai nebūtų sunkenybė Jums!"

Vilnietės teta, p. Sodonienė savo giminaitės prašymą maloniai patenkino ir vėl užprenumeravo Ameriką.

MOKYKLOS UŽBAIGIMO IŠKILMĖS

Šį sekmadienį, sausio 30 d., Apreiškimo par. mokyklą baigs gražus būrelis mokinių, kuriems užbaigimo pažymėjimai bus įteikti per 9 val. mišias. Vakare parapijos salėje įvyks iškilmių pramoga su atitinkama programa.

Užbaigimo pramogos pradžia 7 val. vak. Mokyklos mokytojoms ir visiems mokiniams būtų daug džiaugsmo, jei susilauktų daug svečių.

MIRĖ

Stasys Kavaliauskas, 42 metų, gyv. 261 Union Ave., mirė sausio 22 d. Greenpoint ligoninėje. Palaidotas sausio 25 d. iš Apreiškimo par. bažnyčios į švč. Trejybės kapines.

Laidotuvėms patarnavo grab. J. Garšva, kurio koplyčioje ir kūnas buvo pašarvotas.

VESTUVĖS

Šį šeštadienį, sausio 29 d., 5:30 val. popiet, Apreiškimo par. bažnyčioje susišlūbuos Ona Galiauskaitė su Jonu Jaruševičium.

Vestuvėms ruošiasi Leokadija Klimaitė su Jonu Ališausku — Marcinka; jų užsakai Apreiškimo bažnyčioje jau paskelbti.

MIRĖ

Antanina Trunkienė, 71 m amžiaus, gyv. 264 Union Ave., Brooklyne, mirė sausio 18 d. Palaidota sausio 21 d. iš Angelų Karalienės bažnyčios į švč. Trejybės kapines.

Velionė buvo našlė jau per 10 metų. Paliko dideliame nuliūdime 5 sūnus, 4 dukteris ir daugelį kitų giminių.

AMERIKA

Įdomus, reikalingas, naudingas laikraštis. Visada daug žinių, svarbių straipsnių, įdomių apysakų, gražių eilėraščių, linksmų pasiskaitymų.

UŽSISAKYKITE AMERIKĄ SAU IR GIMINĖMS Į LIETUVĄ. DOVANŲ GAUSITE GRAŽŲ LIETUVIŠKĄ KALENDORIŲ.

Jungt. Amerikos Valstybėse metams **2 doleriai**

Į Lietuvą **2 dol. 75 ct.**

Rašykite:

AMERIKA

423 Grand Street, **Brooklyn, N. Y.**

Vienas iš sūnų, Vincas Trunka, yra policininkas 71 Prct. Tai Pavyzdinga lietuvių šeima. Palaidojo savo mylimą motinėlę labai garbingai.

Laidotuves prižiūrėjo graborius J. LeVanda-Levandauskas.

AMERIKOS LEIDĖJŲ POSĖDIS

Amerikos leidėjų, Lietuvių Universalio Biuro, Inc., šėrininkų, metinis posėdis įvyks š. m. vasario 3 d., 8 val. vak. Biuro įstaigoje, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Visi šėrininkai prašomi patys dalyvauti arba prisiųsti savo įgaliojimus kitiems asmenims, kurie galėtų jiems atstovauti.

TIESIOG Į LIETUVĄ

Į rengiamas ateinančią vasarą visoje Lietuvoje iškilmes 20 metų nepriklausomybės sukakčiai minėti skiriamas tiesioginio susisiekimo Cunard White Star laivas Lancastria. Tas laivas išplauks iš New Yorko gegužės 21 d., o iš Bostono — gegužės 22 d. į Klaipėdą, be persėdimo. Ši tiesioginė kelionė bus ne tik labai įvairi ir patogi, bet ir žymiai pigesnė, negu keliaujant kiek vėliau, kai prasideda vasaros sezonas ir laivakortės būna žymiai brangesnės.

P. B.

Brooklyno Technical High School pradės vakarinius kursus norintiems mokytis laivų statymo ir laivininkystės. Mokiniai bus priimami tik nuo 18 metų amžiaus. Bus mokoma dykai.

PAIEŠKOJIMAS

Ieškau savo pusbrolio — **Adam Shultz,** seniau gyvenusio Michigan valst.. Kilęs iš Kazliškių kaimo. Į šią šalį atvykęs 1903 m. Žinantieji apie jį arba jis pats prašomi pranešti:

Eva Krause
127-06 — 87th Rd.
Richmond Hill, L. I., N. Y.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Brooklyne parinktas žemės plotas valdžios priežiūroje pigiems gyvenamiems namams pastatyti. Ta vieta yra tarp Dwight, Clinton, Nelson ir Creamer gatvių ir užims apie 30 ketvirtainių blokų. Paskirta apie 15 mil. dol. iš federalinės valdžios WPA fondo.

New Yorke ruošiamasi aukštose mokyklose mokyti mokines skalbimo. Pirmutinė vidurinė mokykla, kuri tuo reikalu darbą pradės, yra High School of Garment Trades.

New Yorko sveikatos departamentas ragina visus tėvus, kad jie savo vaikus, kurie dar nėra skiepyti nuo difterijos, pavestų gydytojams įskiepyti.

Reikia žinoti, kad kol nebuvo išrastas būdas nuo tos ligos apsisaugoti, tai tūkstančiai vaikų nelaiku iš šio pasaulio išsikraustydavo. Dabar jau ta liga retenybė ir jeigu tėvai bendradarbiaus su miesto valdžia, tai liga visai pranyks.

Pereitą savaitę atidaryti du parkučiai vaikų žaidimui. Vienas jų pradžioje Broadway ir Kent Ave., Brooklyne (prie pat East upės), antras gi 34 Ave., tarp 96 St. ir Junction Ave., Queens.

1939 m. pasaulinei parodai New Yorke jau sudarytas planas policijai palaikyti. Bus tai atskira nuo miesto policija su savo įstaigomis ir viršininkais tam skyriui.

Netrukus prasidės plieno darbai ant tilto tarp Whitestone, Queens ir Bronx, kurį žada šią vasarą baigti.

DEMOKRATŲ BALIUS

Am. lietuvių demokratų klubo šeštas metinis balius su šokiais ruošiamas šeštadienį, vasario 5 d., Royal Mansion salėje, 1315 Boston Rd., Bronxe. Bilietai po 50 c.

Kaip maitinama Bronxo žvėryno šeima

Bronxo žvėryne, New Yorke, yra per 2,500 įvairių kraštų ir klimatų gyventojų. Jų maitinimas ir priežiūra reikalauja daug patyrimo, studijavimo ir ypatingo atsargumo. Šiems Bronxo gyventojams maitinti ir prižiūrėti reikalinga 35 darbininkų, kurie dirba be pertraukos ilgas darbo valandas; jie turi prirengti ir išduoti per 150 įvairių rūšių maisto.

Mažytis Š. Amerikos kolibras maitinamas kas 5 minutės, kai didysis pytonas (gyvatė) kas 2 savaitės. Su augęs liūtas ir virš 4 mėnesių liūtukas ar tigras kasdien gauna po 10 svarų šviežios arklienos ar jautienos; hypopotamui reikalinga po 100 svarų šiaudų, šieno ar žalių kukurūzų kasdien, kai dramblys lengvai pasotinamas 70 svarų tokio pat maisto. Kai paprastos musės priduoda judrumo lakštingalėlei, tai žalias kiaušinis taip pat paveikia į mažą margastimburį šunelį; ir visoki vadinami rojaus paukščiai kartas no karto turi gauti žalio kiaušinio. Bezdžionių šeimos skiriasi nuo kitų savo kaimynų, vandens ir sausumos gyventojų, tuo, kad joms reikia maistą keisti kas kelinta diena, kai kiti pasitenkina tuo pačiu patiekalu visada. Pavyzdžiui, pirmadienį ir ketvirtadienį bezdžionėms duodama bananų, virtų bulvių ir apelsinų; antradienį ir penktadienį morkų, salotų, obuolių ir bananų, trečiadienį ir šeštadienį žalių kopūstų ir ryžių košės; sekmadienį tik bananų...

Visi Bronxo žvėryno gyventojai nesipriešina, kad jiems patiekiamas maistas esti „negyvam" pavidale. Bet išdidi Indijos gyvačių karalienė kobra atsisako vaišintis negyva gyvate, nebent prižiūrėtojas, įmetęs jos narvan „gopher" gyvatę, lazda ar pritaisytu šniūru judindamas, sudaro vaizdą, kad ji yra gyva.

Bronxo žvėryno šeima, susidedanti iš 2,500 narių, per metus suvartoja per 20 tonų duonos, 7,000 bušelių avižų, 290 tonų šiaudų, 15 tonų žuvies, 31,200 kiaušinių, 22 tonus maišytų augalų, vaisių ir grūdų maisto, ir dar per 100 įvairios rūšies patiekalų. Atrodytų, kad, tiek maisto suvartojant, netenka „pasninkauti" nė vienam iš čia gyvenančių dykaduonių. Tačiau yra kitaip: šventadieniais ir šiokiadieniais, kai žvėryną lanko tūkstančiai gamtos mylėtojų, su jais ateina ir daugybė jaunamečių, kurie gerai žino, kad jų čia laukia išalkę: ir senas dramblys, ir smalsi bezdžionė, ir nepasotinamas čerapokas ir vikrus jūrų šuo... Užtad vaikai čia atsineša gyvuliams smalsinti visokio maisto, nors žvėryno taisyklės tai daryti ir draudžia...

Dažnai pasitaiko, kad lankytojų pavaišinti gyvuliai ar paukščiai, nei testamento nespėję parašyti, nagus ar kanopas užverčia aukštyn.... Neseniai, padarius skrodimą, vieno nusikapsčiusio didžiulio Afrikos strauso viduriuose rasta 17 butelių kamščių, 2 viršeliai ir moteriško tualeto dėžutė. Čerapokai dažnai atima iš vaikų guminius sviedinėlius ir paskui, negalėdami suviršinti, rėplioja be ūpo, kol gauna ricinos ar kitokią pagalbą... Ir taip šiame žvėryne vyksta kasdien nuolatinis, savotiškas, įdomus gyvenimas, skelbiąs pasaulio įvairumą.

Paulius.

Teisybė niekados nekerta pirmoji, bet jai visados priklauso paskutinis kirtis.

— M. K.

SKAITYTOJAMS DOVANOS

Visi skaitytojai, kurie atnaujins arba naujai užsisakys savaitraštį **AMERIKĄ** iki š. m. vasario 5 d., gaus po gražų lietuvišką **Kalendorių** dovanų.

Tad prašome Amerikos skaitytojų pasinaudoti šia proga ir įsigyti gražų kalendorių, kuris puoš jūsų namus per ištisus metus.

Daugumai skaitytojų prenumerata pasibaigė šio mėnesio pradžioje, kitų baigiasi dabar, užtat ir yra geriausia proga atnaujinti prenumeratą, o laikraštis Amerika vėl ištikimai lankys jus per visus metus ir teiks jums įdomiausių žinių ir straipsnių.

EVergreen 8-9770

JOSEPH GARSZVA
Graborius ir Balsamuotojas

231 Bedford Av. B'klyn, N.Y.

Phone STagg 2-0783
Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC

337 Union Av., Brooklyn, N.Y.
Namas tas pats, tiktai miesto pavarkymu pamainytas numeris buvusio 107 Union Avenue.

STagg 2-5043 Notary Public

M. P. BALLAS, Inc.
(BIELIAUSKAS)
Graborius ir Balsamuotojas

660 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Tel. STagg 2-7177

ALFRED J. WENTZ
(VENCIUS)
ADVOKATAS

219 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.
(Williamsburgh Bridge Plaza)

METINIS Didžiulis BAZARAS Savaitraščio AMERIKOS

Vasario 20 d. - Kovo 1 d., 1938

Angelų Karalienės par. Saleje,

So. 4th ir Roebling Streets Brooklyn, N. Y.

ĮVAIRIAUSIOS DOVANOS LAIMĖJIMUI ŠOKIAI KIEKVIENĄ VAKARĄ.

APYLINKĖS KATALIKŲ SEIMELIS

Apylinkės Katalikų Seimelis įvyks šį sekmadienį, sausio 30 d., 2:30 val. popiet, šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje, 207 York St., Brooklyn, N. Y.

Seimelio tvarka tokia:

1. Atidarymas (dalyvauja šv. Jurgio par. choras);
2. Prezidiumo, sekretorijato ir komisijų sudarymas;
3. K. Federacijos New Yorko apskrities vadovybės, Lietuvių Dienos Komiteto ir kiti pranešimai;
4. Paskaitos: a. Mūsų veiklos ateities gairės — **kun. N. Pakalnis;** b. Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties išvakarėse — **Kaz. Krušinskas;**
5. Diskusijos;
6. Įvairūs sumanymai;
7. Rezoliucijos;
8. Seimelio uždarymas.

Visos apylinkės lietuvių katalikų organizacijos kviečiamos atsiųsti savo atstovus. Kviečiami atsilankyti visi lietuviai katalikai, kurie domisi organizuota veikla, kuriems rūpi šios apylinkės lietuvių katalikų sėkmingas vieningas darbas.

K. Federacijos Apskrities Valdyba:
Dvasios Vadas **kun. N. Pakalnis,**
Pirmininkas **Juozas B. Laučka,**
I vicepirm. **Kazys P. Vilniškis,**
II vicepirm. **Ant. J. Mažeika,**
Iždininkas **V. Daubaras,**
I sekretorius **D. J. Averka.**
II sekretorius **Al. Pūkenytė,**

MASPETHO ŽINIOS

Moterų s-gos 30 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 2 d., parapijos salėje. Visos narės prašomos gausingai į šį susirinkimą atsilankyti. Kuo didesnis narių skaičius dalyvauja, tuo sklandesnė veikimui programa galima nustatyti.

Rožančiaus draugija vasario 19 d. rengia Lietuvos nepriklausomybei paminėti margumynų vakarą su vaidinimu „Knygnešys". Ši pramoga bus viena iš įvairiausių, tad nepraleiskite progos ir visi atsilankykite.

Šv. Vincento dr-jos vakaras

Sekmadienį, sausio 23 d., parapijos salėj įvyko draugijos metinis balius. Nors publikos neperdaugiausiai buvo, bet draugijai liks pelno. Kodėl nariai neatsilanko į savo draugijos pramogas, tai klausimas?

Komitetas dėjo visas pastangas, kad pritrauktų publikos, bet, matyt, kad organizacijos nariai neremia savo draugijos reikalų.

Puiki vakarienė

Sausio 29 d. Maspetho lietuvių piliečių klubas rengia puikią vakarienę pagerbti nariams, kurie daugiausia pasidarbavo klubui atgaivinti. Klubo salė, kuri yra 60-39 — 56 Drive, Maspethe, puikiai ištaisyta, o šeimininkės gamina gardžiausius valgius.

Bilietas vyrams $1.50, moterims $1.00.

Kviečia visus **Komitetas.**

„Jūrininkų šokiai"

Šį šeštadienį, sausio 29 d., parapijos salėje įvyks „jūrininkų šokių" pramoga, kurios pelnas skiriamas par. krepšinio (basketbolo) komandos reikalams. Mūsų sportininkai laimėjo ištisą eilę žaidimų ir dabar Long Island lygoje yra pirmoje vietoje. Šią pramogą turėtumėm visi paremti ir priduoti savo sportininkams daugiau pasiryžimo.

ŠV. JURGIO PARAPIJA

Šv. Vardo dr-jos balius vargonų naudai, rengtas sausio 22 d. šv. Jurgio parapijos salėj, labai puikiai pavyko.

Sąjungiečių balius

Vasario 19 d. šv. Jurgio par. salėj bus vaidinama „Mirta Činčibiraitė"; vaidins L. Vyčių 41 kp. dramos ratelis. Balių rengia Moterų s-gos 35 kp. ir kviečia visus parapijiečius bei Amerikos skaitytojus į balių atsilankyti. Visas pelnas eina parapijai. Tiesa, po vaidinimo bus šokiai, kuriems gros Nakties Pelėdų orkestras. Visi ruoškitės vasario 19 d. baliui.

MIRĖ

Ona Jančauskienė, 48 metų amžiaus, mirė sausio 23 d Kings County ligoninėj. Pašarvota namuose, 234 Rodney St., Brooklyne. Palaidota sausio 26 d. į šv. Jono kapines iš šv. Jurgio bažnyčios.

Laidotuves prižiūrėjo graborius Juozas Levanda — Levandauskas.

Sausio 23 d. mirė Vincas Rokas, 33 m. amžiaus. Buvo pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioj. Palaidotas iš Apreiškimo bažnyčios į Kalvarijos kapines sausio 26 d.

TĖVŲ VAKARAS

Šį sekmadienį, sausio 30 d., 6 val. vak. New Yorko Aušros Vartų lietuvių par. vyčių kuopa ruošia tėvams pagerbti vakarą, kurs įvyks parapijos salėje, 568 Broom St., New Yorke.

L. Vyčiai kviečia visus savo bičiulius atsilankyti į šį vakarą.

IŠ MOTERŲ S-GOS 29 KP.

Kuopos met. susirinkimas įvyko sausio 29 d., kuris buvo gana gausingas. Išduotas raportas iš visų kuopos parengimų; apyskaita parodė, kad kuopa parodė didelį gyvumą per pereitus metus. Padarytas pranešimas iš Federacijos apskr. susirinkimo. Amerikos bazarui išrinkta darbininkės: S. Subatienė, Gražienė ir Povilonienė. Į apylinkės kat. seimelį irgi išrinktos delegatės.

Pereitų metų valdyba buvo labai veikli, todėl susirinkimas ją išrinko ir šiems metams: P. Grigienė — pirm., O. Dobrovolskienė — vicepirm., J. Terebeizienė — fin. rašt., A. Vaitekūnienė — nut. rašt., S. Subatienė — kasin., M. Kivytienė — tvark darė, J. T. korespondentė. Į kuopą įsirašė šios naujos narės: A. Jasvinskienė ir K. Povilonienė.

IŠ TĖVŲ ŽEMĖS

— Naujojo Alytaus tilto statybai išleista 1 mil. 170 tūkst. litų. Savo stiprumu ir patvarumu tiltas lyginasi svarbiausiems Europoje tiltams. Tai didžiausias gelžbetonio tiltas Baltijos valstybėse. Tilte yra įrengta ir pakeliamoji dalis, kad galėtų laivai praplaukti, kai bus išplėsta laivininkystė. Tiltas pavadintas garbingai nepriklausomybės kovose žuvusio karininko A. Juozapavičiaus vardu.

BAZARO REIKALAI

Artinantis Amerikos bazarui, auga ir pritarimas. Jau daug organizacijų nuoširdžiai pasisakė už bazaro rengimą ir pasižadėjo visokeriopai jį paremti.

Iš paskutiniųjų pranešimų šią savaitę pasirodo, kad bazaro reikalai stiprėja. Štai, Moterų Sąjungos 35 kuopa įteikė dovaną 5 dolerius bazaro fondui; Moterų S-gos 29 kuopa nutarė nuoširdžiai paremti, išrinko darbininkes dirbti bazaro metu ir paskyrė 6 dol. dovanų.

Kitą savaitę jau bus šaukiami bazaro komisijos darbuotojų susirinkimai, apie ką bus pranešta draugijų išrinktiems asmenims.

MIRĖ SĄJUNGIETĖ

Sausio 14 d. mirė Ona Kudzmienė, Mot. s-gos 29 kp. narė. Ji išsirgo apie 10 mėn. Kuopa liūdi netekusi savo narės, kuriai suteiktas paskutinis atsisveikinimas, užprašant mišias ir palydint jos kūną į kapus. A. a. velionė paliko nuliūdime vyrą, 2 sūnus, 2 dukteris ir seserį.

UŽUOJAUTA

Sąjungietei Verai Žaliauskienei, netekusiai savo vyro, reiškiame gilią užuojautą liūdesio valandoje.

Mot. S-gos 24 kuopa.

PRANEŠIMAS „ŽVAIGŽDĖS" ĖMĖJAMS

Atnaujinantieji „Žvaigždės" prenumeratą 1938 metams prašomi siųsti laiškus T. J. Kidykui ne į Brooklyn, N. Y., o

St. Ignatius High School
1076 W. Roosevelt Rd.
Chicago, Ill.

KĄ KITI RAŠO APIE VIENYBĘ

Worcestery, Mass., spausdinamas savaitraštis Amerikos Lietuvis sausio 22 d. apie Brooklyne išeinančią Vienybę taip rašo:

„Trečiadienį, sausio 12 d., 1938 m., SLA. name, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. įvyko „Vienybės Bendrovės" šėrininkų ir direktorių susirinkimas ir buvo svarstoma bendrovės finansinis stovis ir jos reikalų vedimas. Buvo tai metinis minimos draugijos susirinkimas laike kurio renkami bendrovės direktoriai. Prieš „Vienybę", kaipo laikraštį, arba jos pakraipą, komentarų nebuvo. Vienok laikraščio reikalų vedėjus gerokai per dantis pertraukta, nes, jeigu ne Newarko biznierius, A. S. Trečiokas, tai laikraščio dienos, taip bent spėjama, buvo jau sukaitytos: netik banko sąskaita buvo jau uždaryta, bet ir telefonas neskambino.

„Trečiokas įdėjo apie pusantro tūkstančio dolerių pinigų ir tuo išgelbėjo „Vienybės" gyvastį. Užtat per metinį susirinkimą A. S. Trečiokas jokių malonių nė iš „Vienybės" reikalų vedėjų, neigi iš bendrovės direktorių neprašė, bet jiems be ceremonijų išlygas diktavo ir gavo tai, kas jam pagal moralę ir gamtos teisę priklauso. Dabar Trečiokas yra „Vienybės Bendrovės" prezidentu ir pačios „Vienybės" reikalų vedėju. Jis tą bendrovę ves taip, kaip pasekmingas biznis paprastai yra vedamas. Pats dirbs ir lieps kitiems dirbti, o tiems, kuriems toks patvarkymas nepatiks, turės tinkamesnių darbo išlygų ieškoti kitur kur.

„Redaktorius pasilieka bent tuo tarpu, tas pats. Bendrovės prezidentu ir „Vienybės" reikalų vedėju, kaip jau aukščiau pastebėjau, yra A. S. Trečiokas, o sekretorium pasilieka Pijus Bukšnaitis".

— Užventyje, J. Smilgevičiaus dvare, pernai buvo apsodinta amerikoniškos cigarinės atmainos tabaku net 30 hektarų žemės plotas. Derlius buvo puikus — apie 6,600 svarų sausos medžiagos iš vieno hektaro.

— Nuo gruodžio 6 d. per Kauno radiją įvestos prancūzų kalbos pamokos. Visoje Lietuvoje nepaprastai plinta domėjimasis prancūzų kalba.

— Į Vytauto D. universitetą praėjusį rudenį įstojo 684 nauji studentai, kurie įvairius fakultetus pasirinko sekančiai: teisių — 167, humanitarinių mokslų — 127. technikos — 124, gamtos-matematikos — 102, medicinos — 100, teologijos-filosofijos — 44.

— Žemės Ūkio Rūmai pavedė Amerikos lietuvių bendrovei „Drobei" supirkinėti iš ūkininkų vilną tekstilinei pramonei. Ūkininkai už vilną kasmet gaus iki 4 milijonų litų. Bendrovė „Maistas" rūpinasi avienos eksportu ir jau surado užsieny rinkas, Prancūzijoje ir kitur. Greit turėsime lietuvišką avieną ir Jungtinėse Valstybėse. Tokiu būdu padaroma ir ta šaka ūkininkui pelningesnė.

— Vilniaus lietuvių tarpe pasklydo žinios, kad Prūsijos lietuvių veikėjas Vydūnas žadąs aplankyti okupuoto Vilniaus krašto lietuvius.

— Ūkmergėj įrengta nauja autobusų stotis, kuri yra prie Vienuolyno gatvės. Stotis erdvi, su dideliu kiemu.

— Tėvų komitetui prašant švietimo ministerija statys naują, modernišką pradžios mokyklą Kybartuose.

— Žemės ūkio rūmai, kooperuojant Liet. ugniagesių sąjungai, rūpinasi įvesti gaisrų gesinimo pratybą Jaunųjų ūkininkų rateliuose. Į Jaun. ūkininkų ratelius yra susispietęs kaimo jaunimas, kuris lavinasi, gilindamas savo žinias apie įvairias žemės ūkio šakas.

— Gruodžio 20 Burbiškių vienkiemyje, Raseinių apskr. mirė Rimkienė, sulaukusi 105 m. amž. Ji iki mirties buvo sveiko proto ir vis dirbinėjo ruošos darbus.

Lietuvos Nepriklausomybės 20-ties Metų

Sukakties Minėjimas

Ruošia L. K. FEDERACIJOS NEW YORKO APSKRITIS

1938 m. Vasario - Feb. 13 d.

GRAND PARADISE SALEJE

318 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PROGRAMOJE:

ADV. A. MILERIO PRAKALBA, ART. J. ŽUKAUSKAITĖS KONCERTAS, 4 CHORŲ DAINOS, BERNIUKŲ ORKESTRAI.

šokiams gros J. Navicko "Nakties Pelėdų" Orkestras

Pradžia 4 val. po pietų Bilietas 40 centų

— Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakčiai atžymėti rengiamos Tautinės oimpiados komitetas sudarė reprezentacinę komisiją, kuri rūpinsis iš užsienio atvykusių svečių priėmimu ir surengimu tinkamų ekskursijų į žymesnes Lietuvos vietas. Įvairūs olimpiadiniai žaidimai vyks Kaune ir Klaipėdoj liepos 17 — 31 dienomis. Numatoma, kad aktyvių sportininkų užsienio lietuvių atvyks tarp 50 ir 70 asmenų.

— Lietuvoj varoma agitacija už mūrinių trobesių statybą kaimuose ir viensėdžiuose. Tam tikslui Žem. ūkio rūmai, kooperuojant finansų ministerijai, yra paruošę specialų įstatymo projektą.

Paieškau savo vyro

Motiejaus Kanausko,

prasišalinusio daugiau kaip metai. Kas žino, maloniai prašomi pranešti jo sūnaus adresu:

Henry Krause
5 Catherine Ave.,
Franklin Sq., L. I.

BEER, WINE, LIQUOR

NOTICE is hereby given that License No. GB 10898 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 164 Park Pl., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MAX SCHECHTMAN
The Navarre Dairy Co.
164 Park Pl., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10986 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 132 Highlawn Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FRIEDRICH SCHUMACKER
132 Highlawn Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. CTR 37 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1001 Newkirk Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SHAFFER & SOMERSTEIN, INC.
1001 Newkirk Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. CL-307 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 924—65th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
DANISH ATHLETIC CLUB, Inc.
924—65th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW298 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 4811 Avenue N., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
GEORGE APOSTOL
d-b-a AP Bar and Grill
4811 Avenue N., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW749 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 88 Atlantic Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
DOMINGO VIERO CIVIDANES & SANCHEZ
88 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW 751 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 6623 Fort Hamilton Parkway, Borough of Brooklyn, County of kings, to be consumed on the premises.
CARMINE ARCIELLO
6623 Ft. Hamilton Parkway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 6322 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquors at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 621 Chester St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
GEORGE P. McDERMOTT
d-b-a Crown Rest. & Bar
621 Chester St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10847 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 333 Sumner Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
BENJAMIN BICKEL
333 Sumner Ave., Brooklyn, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 NO 6th STREET
VALANDOS: 8—10 ryte, 1—2 p. p., 6—8 vak. Šventadieniais susitarus
Tel.: EVergreen 8-9229

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS
1114 FOSTER AVENUE
VALANDOS: 1—2 p. p., 6—8 vak. Ir pagal sutartį
Tel.: MAnsfield 6-8787

DR A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 SO. 4th STREET
VALANDOS: 9—12 ryte, 1— 8 vak. Penktadieniais uždaryta
Tel.: EVergreen 7-9105

Tel. EVergreen 7-1312
Dr. H. MENDLOWITZ
Persikėlė naujon vieton, tai yra:
522 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 - 8 val. vakaro
Sekmadienį: 10 iki 12 val. ryte
FLATBUSH OFISAS randasi 2220 Avenue J.

Tel. EVergreen 8-7027
GARSAS BAKERY, Inc.
Savininkas — A. SHRUPSKIS
GERA DUONA — ŽMOGAUS SVEIKATA
Lietuviai yra sveiki ir stiprūs žmonės todėl, kad jie valgo tikrą Lietuvišką Duoną. "GARSO" KEPTUVĖ kepa geriausią lietuvišką duoną, keiksus ir pyragaičius vestuvėms bei kitokiems pokyliams
Siunčia ir į kitus miestus.
68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-2306
SALDAINIŲ PALOCIUS
GERIAUSIOS RŪŠIES
Lengvi užkandėliai, kava, arbata, Hot Chocolate
PUSRYČIAI — PIETUS — VAKARIENĖ Geriausias pasirinkimas
AISKRYMAS gamintas namie iš geriausios smetonos. ALUS iš geriausių bravorų. Parengimams priimami užsakymai. Kreipkitės:
J. GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. NEwtown 9-4464 NOTARY PUBLIC
A. J. VALANTIEJUS
UNDERTAKER and EMBALMER
REAL ESTATE - GENERAL INSURANCE
54-41—72nd Street, Maspeth, N. Y.

Tel. VIrginia 7-4499
BARRY P. SHALINS
(BRONIUS ŠALINSKAS)
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Gražiai, moderniška šarvojimui koplycia ir poilsiui gražūs kambariai duodama nemokamai. Samdo automobilius įvairiems reikalams. Kainos labai prieinamos
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
(Prie FOREST PARKWAY)

Tel. Elizabeth 2-8661 Res. Tel. Elizabeth 2-8537
MICHAEL SALIKLIS
Real Estate — Insurance — Notary Public
120 Broad St., Elizabeth, N. J.
Apkainuoja, parduoda nejudomas nuosavybes, Sukolektuoja rendas
Pilnas patarnavimas Visokios apdraudos ir bondsų reikaluose
Minėtuose reikaluose visuomet gausite gerą patarnavimą

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balzamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Telefonas: STagg 2-4409
ALEKS. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
Garboriai - Balsamuotojai
402 Metropolitan Avenue,
Brooklyn, N. Y.
(Prieš pat Apreiškimo bažnyčią)
Duodu automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokiems pasivažinėjimams.